

Buletin lunar
al CNPF – luna
septembrie, 2017

2

Hotărâre referitor la prescrierea
unor brokeri de asigurare
și/sau reasigurare

3

Negruța despre aprecierea
leului: O metodă
de scuturat saltele

5

Din 28 octombrie, agenții economice vor utiliza factura fiscală unificată

Toate entitățile economice ce dețin statut de plătitor a TVA și cele care nu sunt înregistrate în calitate de plătitor a TVA, însă au obligativitatea ținerii evidenței contabile, vor utiliza, în procesul desfășurării activității economico-financiare, formularul cu regim special – factura fiscală unificată pentru documentarea atât a livrărilor impozabile cu TVA, cât și a celor neimpozabile. Reglementarea intră în vigoare începând cu 28 octombrie curent, a anunțat șefa de direcție de la Ministerul Finanțelor, Alesea Boghiu, în cadrul unei conferințe de presă, transmite MOLDPRES.

Sursa citată a menționat că scopul acestei schimbări este de a simplifica modul de documentare a operațiunilor economice prin utilizarea unui singur document primar cu regim special pentru justificarea opera-

țiunilor de livrare a activelor și serviciilor, indiferent de faptul dacă acestea sunt impozabile cu TVA.

„Pentru facilitarea utilizării de către entitate a formularului tipizat de document primar cu regim special „Factura fiscală” a fost aprobat formularul facturii fiscale noi, precum și instrucțiunea privind completarea acesteia. Totodată, factura fiscală se va utiliza și în cazurile transportării/transmiterii activelor fără transferarea dreptului de proprietate”, a spus Alesea Boghiu.

La rândul său, șeful-adjunct de direcție din cadrul Serviciului Fiscal de Stat (SFS),

Igor Stavinschi, a specificat că însăși procesul de obținere a facturii fiscale de model nou nu a fost modificat. „Ca și până acum, entitățile care solicită documente primare de strictă evidență, vor putea beneficia și în continuare de serviciile fiscale electronice, care permit comandarea lor la distanță de la Serviciul Fiscal de Stat. Totodată, prețul facturilor fiscale de tip nou nu va fi modificat”, a afirmat Stavinschi.

Aceeași sursă a precizat că stocurile facturilor și facturilor fiscale executate tipografic până la 28 octombrie curent pot fi utilizate până la epuizarea totală.

Conform datelor SFS, pe parcursul ultimilor doi ani are răspândire tot mai largă în rândul contribuabililor metoda de obținere a facturii fiscale prin atribuirea de către SFS a diapazonului de serie și numere. Această procedură se realizează exclusiv prin canale electronice de comunicare între autoritatea fiscală și contribuabili. Astfel, pe parcursul anului 2016, de către Serviciul Fiscal de Stat au fost atribuite pe această cale, 11,4 milioane de serii și numere pentru imprimarea de sine stătător a facturilor și facturilor fiscale, iar în nouă luni ale acestui an au fost deja eliberate 13,8 milioane de serii și numere.

Curs valutar
25.10.2017

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.3222
EUR	1	20.3692
UAH	1	0.6495
RON	1	4.4281
RUB	1	0.3016

CAPITAL Market

**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

**Spre atenția
cititorilor!**

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee rationale ale „MOLDPRESA”
Bălți: №132; 133; 156
Comrat: №169
Cahul: №170
Orhei: №150
Hâncești: №161
Soroca: №223
În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

Rechizitele bancare ale Fondului de compensare a investitorilor, deschis în conformitate cu prevederile Regulamentului privind Fondul de compensare a investitorilor, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 32/2 din 16.06.2014:

**Comisia Națională
a Pieței Financiare**

Cod fiscal: 1007601001293,
BC „Victoriabank” SA
Filiala nr. 11 Chișinău
Codul băncii:
VICBMD2X883;
Cont bancar: 225181145.

În atenția companiilor – entități de interes public!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, întreprinderea de stat ziarul Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.:

022 221287, 022 229445

ANUNȚ

Re: organizarea și desfășurarea campaniei de informare publică

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare, în scopul executării Legii nr. 234 din 03.10.2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, Vă informează despre lansarea ofertei privind selectarea agentului economic – prestator de servicii, care va organiza și desfășura campania de informare publică aferentă verificării datelor din registrele deținătorilor de valori mobiliare ale instituțiilor financiare și societăților de asigurare.

Oferta de preț trebuie să corespundă Termenilor de referință care pot fi solicitați la adresa de e-mail irina.soimu@cnpf.md sau la numărul de telefon 022-859-453.

Termenul limită de depunere a ofertelor: 10.11.2017.

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 9 • 2017

PIAȚA DE CAPITAL

PIAȚA PRIMARĂ

În luna septembrie 2017, în Registrul de stat al valorilor mobiliare, a fost înregistrată o emisiune suplimentară de acțiuni în valoare de 2,00 mil. lei, reflectată în *Tabloul nr. 1*.

Volumul emisiunilor de acțiuni în luna septembrie 2017 s-a micșorat cu 21,87 mil. lei sau cu 91,62% comparativ cu aceeași lună a anului precedent (*Diagrama nr. 1*).

În ianuarie-septembrie 2017, au fost realizate 21 emisiuni de valori mobiliare în valoare totală de 228,47 mil. lei, ceea ce constituie o micșorare cu 175,56 mil. lei sau cu 43,45% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2016 (*Diagrama nr. 2*).

Evoluția numărului și a volumului emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-septembrie 2013-2017 este reflectată în *Diagrama nr. 2* și *Diagrama nr. 3*.

În ianuarie-septembrie 2017, fluxul de investiții străine a constituit 48,22 mil. lei sau 21,11% din totalul emisiunilor de acțiuni.

Totodată, volumul investițiilor străine înregistrat în ianuarie-septembrie 2017 s-a diminuat cu 57,27 mil. lei sau cu 54,29% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2016 (*Diagrama nr. 4*).

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA SECUNDARĂ

În luna septembrie 2017, pe piața secundară au fost efectuate 7116 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 31,14 mil. lei raportate la 1,75 mil. valori mobiliare.

Evoluția tranzacțiilor pe piața secundară în perioada ianuarie-septembrie 2017 este prezentată în *Diagrama nr. 5*.

În ianuarie-septembrie 2017, pe piața secundară au fost efectuate 19188 tranzacții în volum de 383,08 mil. lei, volumul acestora înregistrând o descreștere cu 711,54 mil. lei sau cu 65% față de perioada ianuarie-septembrie a anului precedent (*Diagrama nr. 2*).

Ponderele tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară în septembrie 2017 după volumul tranzacțiilor și după numărul acestora este reflectată în *Diagrama nr. 6* și *Diagrama nr. 7*.

Totodată, în luna septembrie 2017, pe piața secundară, nu au fost aprobate prospecte ale ofertei de preluare benevolă a acțiunilor.

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ

În luna septembrie 2017, pe piața reglementată au fost efectuate 9 tranzacții în volum de 3,08 mil. lei raportate la 0,02 mil. valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată, în luna septembrie 2017, ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor de vânzare-cumpărare cu acțiunile emise de 4 emitenți care constituie 2,78 mil. lei sau 90,26% din volumul total al tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată. Totodată, a fost efectuată o tranzacție în condițiile ofertei de preluare pe piața secundară care constituie 0,3 mil. lei sau 9,74% din volumul total al tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată (*Diagrama nr. 8*).

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN CADRUL SISTEMULUI MULTILATERAL DE TRANZACȚIONARE (MTF)

În luna septembrie 2017, în cadrul MTF au fost efectuate 7 tranzacții cu acțiunile emise a 6 emitenți în volum de 0,21 mil. lei raportate la 0,09 mil. valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în cadrul MTF, în luna septembrie 2017, ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor efectuate ca urmare a licitațiilor cu strigare (pachet unic) cu acțiunile emise de 3 emitenți care constituie 0,17 mil. lei sau 80,95% din volumul total al tranzacțiilor efectuate. Totodată, au fost înregistrate 4 tranzacții de vânzare-cumpărare cu acțiunile emise de 3 emitenți constituind 0,04 mil. lei sau 19,05% din volumul total al tranzacțiilor efectuate în cadrul MTF (*Diagrama nr. 9*).

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN AFARA PIEȚEI REGLEMENTATE ȘI MTF

Conform rapoartelor prezentate de către entități, în luna septembrie 2017, în afara pieței reglementate sau MTF au fost efectuate 7100 tranzacții în volum de 27,85 mil. lei raportate la 1,64 mil. unități de valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF, în luna septembrie 2017, ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor de achiziționare de către emitent a valorilor mobiliare proprii ca rezultat al reorganizării care constituie 14,8 mil. lei sau 53,14% din volumul total al tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF.

Totodată, tranzacțiile de retragere obligatorie în condițiile art. 30 din Legea privind piața de capital constituie 9,48 mil. lei sau 34,04%, tranzacțiile de donații între persoanele care sunt soți, rude sau afini până la gradul II constituind 1,72 mil. lei sau 6,18%, tranzacțiile de vânzare-cumpărare - 1,3 mil. lei sau 4,67% și, respectiv, alte tranzacții constituie 0,55 mil. lei sau 1,97% din volumul total al tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF (*Diagrama nr. 10*).

Comisia Națională a Pieței Financiare:

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,
tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md

Direcția generală dezvoltare instituțională și relații externe:
tel. (37 322) 859 430

Diagrama nr. 1 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în septembrie 2013-2017

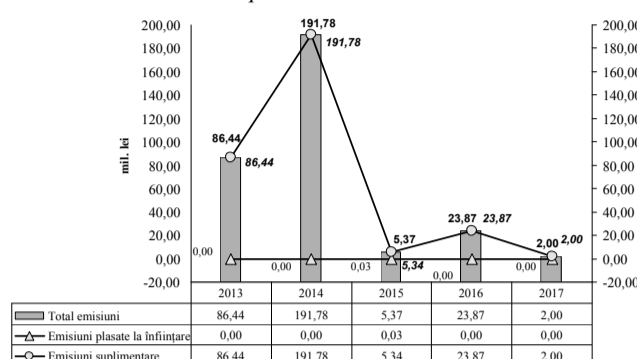

Diagrama nr. 2 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-septembrie 2013-2017

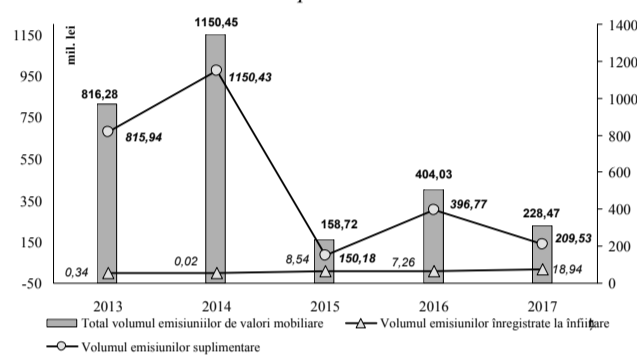

Diagrama nr. 3 Numărul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-septembrie 2013-2017

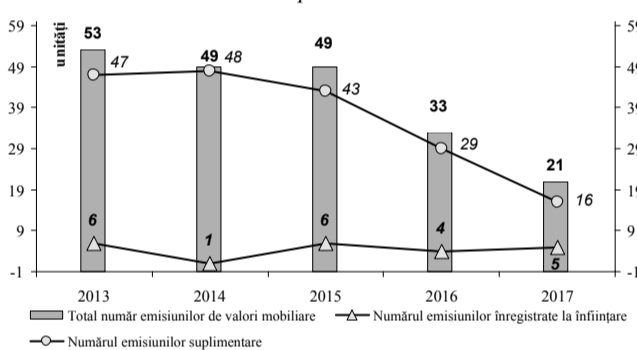

Diagrama nr. 4 Volumul investițiilor străine în ianuarie-septembrie 2013-2017

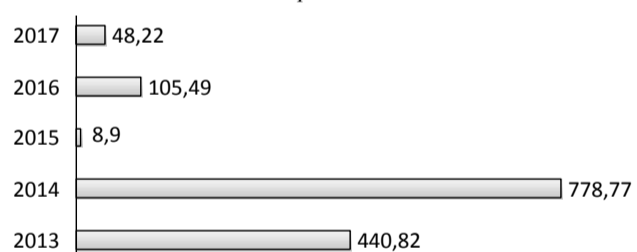

Diagrama nr. 5 Evoluția lunară a tranzacțiilor pe piața secundară, în ianuarie-septembrie 2017

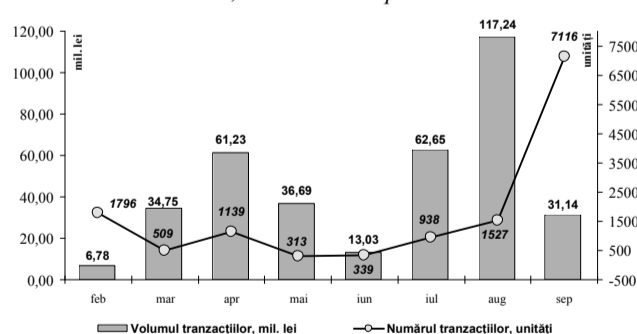

Diagrama nr. 6 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, septembrie 2017 (după volumul tranzacțiilor)

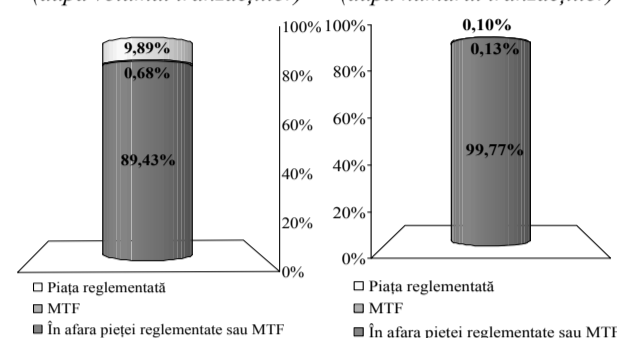

Diagrama nr. 7 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, septembrie 2017 (după numărul tranzacțiilor)

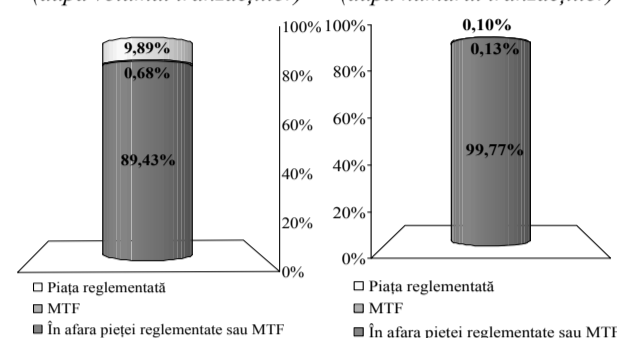

Diagrama nr. 8 Structura tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată în luna septembrie 2017

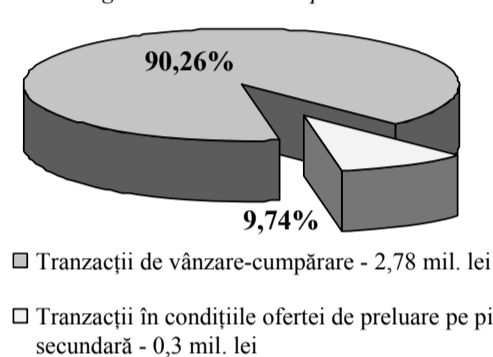

Diagrama nr. 9 Structura tranzacțiilor efectuate în cadrul MTF în luna septembrie 2017

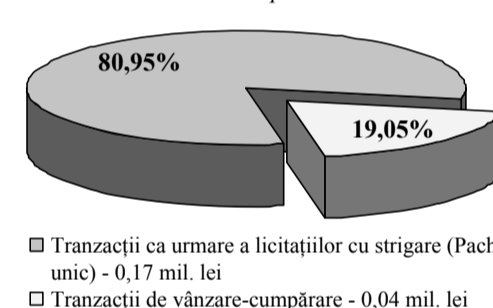
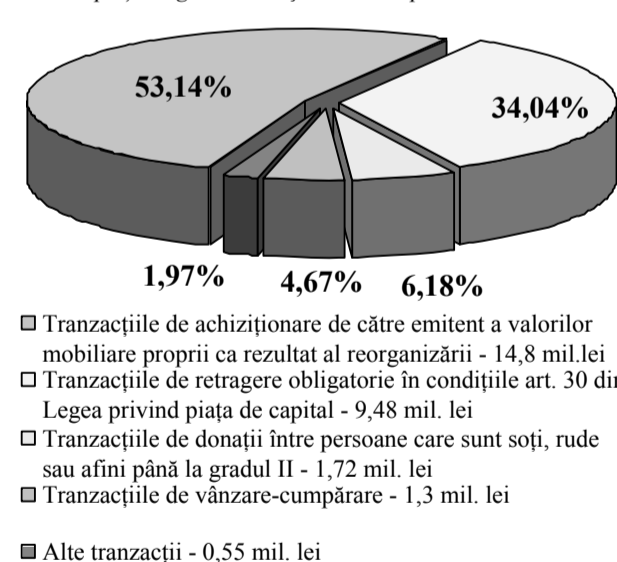

Diagrama nr. 10 Structura tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate și MTF în septembrie 2017

Tabloul nr. 1 Emisiunile de valori mobiliare înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare în septembrie 2017

Denumirea emitentului	Codul ISIN al valorilor mobiliare	Suma emisiunii, lei	Numărul de valori mobiliare plasate, unități	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Prețul de plasare a unei valori mobiliare, lei
Emisiuni suplimentare de acțiuni					
CENTRUL II SA	MD14CENT1001	2 000 000	2 000 000	1	1
Total		2 000 000			

Tabloul nr. 2 Indicatorii privind volumele tranzacțiilor cu valori mobiliare corporative înregistrate în ianuarie-septembrie 2016-2017

Ianuarie - Septembrie	Piața reglementată		Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)		Tranzacții în afara pieței reglementate sau MTF		Total piața secundară	
	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei
2016	177	332,78	435	5,28	4453	756,56	5065	1094,62
2017	265	92,60	73	2,92	18850	287,56	19188	383,08

HOTĂRÂRE

referitor la prescrierea unor brokeri de asigurare și/sau reasigurare

Nr. 46/4 din 16.10.2017 (în vigoare 16.10.2017)
Monitorul Oficial al R. Moldova
nr. 364-370 art. 1880 din 20.10.2017

În urma monitorizării procesului de conformare condițiilor de licențiere, s-a constatat că unii brokeri de asigurare și/sau reasigurare, titulari de licență cu dreptul de a desfășura activitatea de intermediere în asigurări și/sau reasigurări, nu s-au conformat la prevederile art. 49 alin. 2 lit. (b) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări și art. II alin. (1) din Legea nr. 4 din 25.02.2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, care stabilesc cuantumul și termenul de majorare a capitalului social al brokerilor de asigurare și/sau reasigurare, în temeiul art. 1 alin. (1), art. 3, art. 4 alin. (1), art. 8 lit. b), lit. c) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d), art. 21 alin. (1), art. 22 alin. (1) și alin. (3), art. 25 alin. (1) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126 BIS), art. 1, art. 49 alin. (1) și alin. (2) lit. b), art. 54 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 47-49, art. 213), pct. 6 lit. d) și pct. 7.9 lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 48/5 din 27.09.2007 (Monitorul

Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 157-160, art. 587) Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se suspendă licența brokerilor de asigurare și/sau reasigurare (conform anexei nr. 1) pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și/sau reasigurări, până la conformarea capitalului social la cerințele legale.

2. Se prescrie persoanelor cu funcții de răspundere ale brokerilor de asigurare și/sau reasigurare (conform anexei nr. 2), în termen de 30 de zile lucrătoare, să prezinte Comisiei Naționale a Pieței Financiare actele necesare în vederea conformării capitalului social la cerințele legale.

3. Se avertizează brokerii de asigurare și/sau reasigurare, nominalizați în anexele nr. 1 și nr. 2, cu retragerea licenței cu dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și/sau reasigurări, în cazul nerespectării prezentei prescripții.

4. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Direcției generale supraveghere asigurări.

Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial a Comisiei Naționale a Pieței Financiare (www.cnpf.md) și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE COMISIEI NAȚIONALE
A PIEȚEI FINANCIARE
Valeriu CHIȚAN

Anexa nr. 1 la Hotărârea CNPF nr. 46/4 din 16 octombrie 2017

Brokeri de asigurare și/sau reasigurare ce nu au majorat capitalul social (termenul de majorare a CS 18 luni 01.04.2016-01.10.2017)

Nr.	Denumirea brokerului de asigurare și/sau reasigurare	IDNO	Adresa juridică	Telefon de contact	Seria, Nr. licenței	Termenul de valabilitate a licenței
1	Broker de Asigurare – Reasigurare "SOCIÉTÉ DE COURTAGE" S.R.L.	1007600068877	MD-2001, mun. Chișinău, str. București, 17, of. 1	(022)271 883	CNPF 000839	01.03.2013 – termen nelimitat
2	"ANAVIMAX BROKER ASIGURARE DE VIAȚĂ" S.R.L.	1004600038530	MD-2051, mun. Chișinău, str. Paris, 26a	67 124 597	CNPF 000725	26.04.2013 – termen nelimitat
3	Broker de Asigurare – Reasigurare "PARTENER-BROKER" S.R.L.	1008600051368	MD-2001, mun. Chișinău, str. 31 August 1989,31	(022)542 081	CNPF 000763	23.05.2014 – termen nelimitat
4	Broker de Asigurare – Reasigurare "BIRMAN GRUP" S.R.L.	1008600054118	MD-2012, mun. Chișinău, str. Armenească, 25, ap. 11	69 082 450	CNPF 000767	06.06.2014 – termen nelimitat
5	Broker de Asigurare – Reasigurare "GAMA PERFECT ASIG" S.R.L.	1009600034087	MD – 2004, mun. Chișinău, str. București, 105/1, of. 1	(022)000 731	CNPF 000834	18.11.2014 – termen nelimitat
6	Broker de Asigurare – Reasigurare "HERMINA" S.R.L.	1010600026491	MD-2049, mun. Chișinău, str. Astronom Nicolae Donici, 18	(022)743 977	CNPF 000831	21.08.2015 – termen nelimitat
7	Broker de Asigurare – Reasigurare "EXCLUSIV BROKER" S.R.L.	1011600004827	MD-2059, mun. Chișinău, str. Teodoroiu, 36	(022)313 461	CNPF 000757	04.04.2014 – termen nelimitat
8	Broker de Asigurare – Reasigurare "REGALASIG" S.R.L.	1012600038076	MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 147		CNPF 000772	19.09.2014 – termen nelimitat

Anexa nr. 2 la Hotărârea CNPF nr. 46/4 din 16 octombrie 2017

Brokerii de asigurare și/sau reasigurare care au inițiat procedura de majorare a capitalului prin depunerea mijloacelor bănești în conturile de decontare

Nr.	Denumirea brokerului de asigurare și/sau reasigurare	IDNO	Adresa juridică	Telefon de contact	Seria, Nr. licenței	Termenul de valabilitate a licenței
1	Societatea Comercială "T. A. T. I. GRUP BROKER DE ASIGURARE" S.R.L.	1006600013342	MD-2009, mun. Chișinău, str. Ismail, 33, bir. 512	(022)924 484	CNPF 000723	19.04.2013 – termen nelimitat
2	Societatea de Broker de Asigurare – Reasigurare "TOP BROKER" S.R.L.	1007600059138	MD-2009, mun. Chișinău, str. M. Eminescu, 6	(022)245 218	CNPF 000729	31.05.2013 – termen nelimitat
3	Broker de Asigurare – Reasigurare "AMP BROKER" S.R.L.	1006600032141	MD-6814, r-nul Ialoveni, s. Dănceni, str. C. Negruzzi, 3	(022)225 896	CNPF 000732	07.06.2013 – termen nelimitat
4	Broker de Asigurare – Reasigurare "GLOBAL BROKER" S.R.L.	1010600008839	MD-2001, mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun 27, of. 17	(022)270 460	CNPF 000799	28.07.2015 – termen nelimitat
5	Broker de Asigurare "PLUS ASIG" S.R.L.	1015600035157	MD-2023, mun. Chișinău, str. Transnistria, 4	68 160 590	CNPF 000844	25.03.2016 – termen nelimitat

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Guvernul și CNPF trebuie să elaboreze și să prezinte Parlamentului până la 1 ianuarie 2020 proiectele actelor legislative despre garantarea depunerilor membrilor asociațiilor de economii și împrumut

Acest lucru este prevăzut de amendamentele la legea privind asociațiile de economii și împrumut, aprobate vineri în lectură finală. În timpul dezbaterilor pentru lectura a doua au fost excluse prevederile ce țin de crearea fondului de garantare a depunerilor de economii și posibilitatea introducerii administrării speciale în asociațiile de economii și împrumut.

Comisia parlamentară de profil a acceptat excluderea din proiectul de lege a prevederilor date și consideră oportună crearea fondului de garantare a depunerilor de economii printr-un proiect de lege aparte, după analiza impactului asupra întregului sistem.

A fost examinată și necesitatea de acordare a funcțiilor de stabilizare în cadrul implementării sistemului de garantare pentru sistemul asociațiilor de economii și împrumut. Ținând cont că în anumite cazuri procesul de introducere a administrării speciale poate duce la cheltuieli nejustificate, care nu corespund scopului principal de protejare a depunătorilor, dar și ținând cont de necesitatea evaluării impactului acestei proceduri, comisia a acceptat să excludă din proiect prevederea ce ține de introducerea procedurii de administrare specială a asociației de economii și împrumut. Pentru evitarea conflictului de interese, în lege sunt indicate obligațiunile speciale ale administratorilor și angajaților asociației.

Alte modificări prevăd extinderea termenului de suspendare a licenței AEI pentru încălcarea cazurilor prevăzute – de la 6 la 12 luni, simplificarea procedurii de desfășurare a adunării generale a AEI, în special reducerea numărului participanților.

Parlamentul a aprobat majorarea părții de venituri și cheltuieli ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru 2017

Acest proiect de lege a fost votat în două lecturi. Potrivit modificărilor operate, veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat pentru acest an au fost majorate cu 149,9 mil. lei, până la 17 mlrd. 663,6 mil. lei, iar cheltuielile – cu 276,2 mil. lei, până la 17 mlrd. 789,9 mil. lei.

Ca urmare, deficitul bugetului va fi de 126,3 mil. lei și va fi acoperit din contul soldului mijloacelor de la 1 ianuarie 2017. Agenția InfoMarket a scris anterior că la partea de venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru acest an a fost majorată suma veniturilor din contribuțiile sociale achitate de angajați și angajatori (cu 223,9 mil. lei). În același timp, a fost planificată o reducere cu 81,7 mil. lei (până la 6 mlrd. 105,2 mil. lei) a transferurilor de la bugetul de stat pentru acoperirea cheltuielilor cu destinație specială, pentru că acestea sunt achitate direct de la bugetul de stat.

Majorarea cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat este determinată de introducerea suplimentelor pentru eficiența în muncă a funcționarilor, majorarea indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă și a plăților sociale, cheltuielilor de plată a compensațiilor ca urmare a reformei administrației publice.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Nina DOSCA,

Elena VASILACHE, Mihai DORUC,

Zoia TULBURE, Victor MARTÎNENCO.

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Liliana ALCĂZĂ

SPECIALIST RELAȚII PUBLICE:

Boris ERUȘEVȘCHI

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor

anuale: ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL

BC "Victoriabank", SA, fil. 11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul

de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide

cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se

permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Vaja Jhashi:

“Vrem să aducem Moldova pe harta globală a pieței culturilor cerealiere și oleaginoase”

Forumul agrar-logistic “Nipru-Dunărea-Marea Neagră”, organizat de Agenția informațional-analitică “APK-Inform” (lider pe piața serviciilor informaționale cu tematică agricolă din țările CSI) a avut loc anul acesta la Chișinău. Sponsor general și gazdă a evenimentului a fost grupul companiilor Trans Oil. Președintele acestuia, Vaja Jhashi, a oferit un interviu în exclusivitate agenției InfoMarket.

– *Moldova găzduiește în premieră o asemenea conferință. Ce așteptări aveți de la forum?*

– Noi vrem ca Moldova să apară pe harta globală a pieței culturilor cerealiere și oleaginoase ca țară cu un rol important în Bazinul Mării Negre. Pe piețele globale și regionale de culturi cerealiere și oleaginoase mulți vorbesc despre Ucraina, Rusia, România... și puțini vorbesc despre Moldova. Am vrea ca țara noastră să fie, la fel, recunoscută ca un jucător important pe această piață. Și nu mă refer doar la grupul nostru de companii, am în vedere toți participanții de pe piață. Vreau ca toți jucătorii noștri să activeze, promovând interesele comune ale țării în calitate de producător și exportator.

– *Și totuși, grupul Trans-Oil este cel mai mare jucător de pe piața moldovenească.*

– Pe piețele externe puțini sunt cei care cunosc Moldova ca pe un producător de cereale și ulei de floarea soarelui, mai des se vorbește despre marfa ucraineană și românească. Promovându-ne pe noi, obținem recunoașterea întregului sector de business agricol moldovenesc. Această conferință este una internațională și, respectiv, mai mulți operatori, iar după ei și consumatori, vor ști că Moldova de asemenea își livrează producția pe piețele globale. Informația despre aceste forumuri se transmite imediat în toate țările interesate. Și acum suntem convinși că mai mulți oameni de afaceri nu doar din Turcia, dar și din Egipt, Liban și alte țări care cumpără grâu în Rusia, România, Ucraina, se vor adresa exportatorilor moldoveni. Și nu neapărat Trans-Oil – avem pe piață suficienți jucători interesați de export.

– *Ce cotă din achiziție și export de cereale din Moldova deține grupul companiilor Trans-Oil?*

– Acum este dificil de vorbit despre acest lucru, deoarece au apărut foarte multe companii mici care activează în acest domeniu. Pe piața semințelor de floarea soarelui cota este mai semnificativă – în jur de 75%, iar în segmentul cerealelor – nu mai mult de 50%. Multe companii mici exportă grâu anul acesta în România – în această țară au fost livrate în jur de 25-35% din recolta globală. Și nu sunt livrările noastre, de regulă, gospodăriile exportă producția de sine stătător. Probabil,

– *Tradițional, semințele de floarea soarelui sunt cumpărate de Turcia, acestea revenindu-i până la 90 la sută din semințele exportate. Iar cerealele sunt încărcate pentru livrare în Europa. Spre deosebire de Ucraina, care are anumite cote și Rusia, cu producție taxată, noi avem cu Uniunea Europeană acord de comerț liber. Iată de ce expedim până la 90 la sută din cereale pe piețele europene.*

– *Judecând după informația operativă, în acest an recolta de cereale este bună, în special de floarea soarelui...*

– Cred că în acest an a fost strânsă o recoltă-record de semințe de floarea soarelui din toată istoria Moldovei post-sovietice. Și suprafețele semănate cu această cultură au fost mai mari decât în anii precedenți. Ne așteptăm la o recoltă de aproximativ 800 de mii de tone de pe tot teritoriul țării, inclusiv Transnistria. La prelucrare vom trimite în jur de 350 de mii de tone de semințe: 200 de mii de tone la Floarea Soarelui (Bălți), 100 de mii de tone la Trans Oil Refinery (Ceadâr-Lunga), iar încă 50 de mii de tone vor fi prelucrate de oloinițe mici. Restul de 450-500 mii de tone reprezintă potențialul de export. Din acest motiv, anul acesta a crescut brusc presiunea legată de floarea soarelui, în primul rând asupra logisticii.

– *Avem posibilitate să prelucrăm excedentul de semințe de floarea soarelui din Moldova în România. În orașul Ținderei din județul Ialomița se află fabrica Floarea International SRL, care cu timpul va intra în grupul Trans Oil. La această întreprindere avem posibilitatea să prelucrăm până la 150 de mii de tone de semințe pe an. Capacitățile sunt mai mici decât la fabrica din Bălți, dar mai mari decât la cea din Ceadâr-Lunga. Floarea International nu este departe de portul Constanța, din acest motiv, dacă avem excedent de floarea soarelui în Moldova, e mai bine să îl ducem în România decât în Turcia și să vindem producția finită pe piața locală sau să o exportăm.*

– *În afară de Turcia, unde mai este exportată floarea soarelui și unde sunt livrate cerealele?*

– *Tradițional, semințele de floarea soarelui sunt cumpărate de Turcia, acestea revenindu-i până la 90 la sută din semințele exportate. Iar cerealele sunt încărcate pentru livrare în Europa. Spre deosebire de Ucraina, care are anumite cote și Rusia, cu producție taxată, noi avem cu Uniunea Europeană acord de comerț liber. Iată de ce expedim până la 90 la sută din cereale pe piețele europene.*

– *Și în țările din sud?*

– În aceste țări livrăm mai mult porumb – în Libia, Liban, în Turcia. În Europa ajunge puțin porumb pentru că în acest domeniu nu putem concura cu americanii – ei asigură transporturi cu nave mari și exportul lor este cu mult mai mare. Noi trimitem, însă, mărfurile acolo unde navele mari nu pot acosta.

– *Care sunt relațiile companiei cu producătorii?*

– Foarte bune. Dar aceștia sunt, de regulă, nemulțumiți când prețurile pentru cereale scad. Acest lucru depinde, însă, de conjunctura pieței și cursul leului moldovenesc. Când leul se fortifică, suntem nevoiți să diminuăm prețul de achiziție pe piața internă, pentru că prețul pe piețele internaționale sunt stabilite în dolari și nu sunt influențate de cursul leului moldovenesc.

– *Apropo, Banca Națională spune că în acest an au crescut intrările de valută, ce rol revine în acest proces intrărilor de valută de la exportul cerealelor și semințelor de floarea soarelui?*

– De la începutul lunii septembrie, când a început exportul semințelor de floarea soarelui și a crescut exportul de cereale, în sistemul bancar al Moldovei ajung, după calculele noastre, câte 15 milioane USD pe săptămână. Și nu doar de la noi, de la întregul proces de export al producției agricole. Se știe

că piața valutară de la noi nu e mare și credem că situația dată exercită o presiune considerabilă asupra cursului leului moldovenesc.

– *Și când, în opinia dvs., această presiune va slăbi?*

– Ne așteptăm la reducerea intrărilor de valută din exportul producției agricole în ianuarie-februarie anul viitor. Nu putem influența politica Băncii Naționale, dar vreau să menționez că pe nimeni nu avantajează leul puternic. Nu este benefic nici pentru exporturi, dar nici pentru importuri. Cursul trebuie să fie stabil. Salturile în sus sau în jos au un caracter speculativ și duc la incertitudini. Din cauza aceasta, gospodăriile agricole deseori încetează să își mai vândă producția, contând pe un profit mai mare, în așteptarea schimbării cursului. Iar din cauza fluctuațiilor leului din Moldova, prețurile globale la cereale nu se modifică, în schimb noi suntem nevoiți să ne adaptăm: în caz de întărire a leului – să reducem prețurile de achiziție (în lei), conform schimbărilor cursului. Gospodăriile sunt nemulțumite, așteaptă când leul se va ieftini în raport cu dolarul... Dar se va produce acest lucru sau nu, și când – nimeni nu știe, poate că leul dimpotrivă, se va întări. Iată de ce pe piața valutară este nevoie de stabilitate, pentru toți.

– *Pe lângă capacități de export, din grup fac parte două fabrici de ulei. Ați cumpărat deja materie primă ca să le asigurați activitatea pe parcursul întregului an?*

– În decurs de o lună și jumătate ne-am asigurat necesitățile de semințe de floarea soarelui în proporție de 60-65%. Vom continua achizițiile până la sfârșitul lunii octombrie, poate vor mai fi livrări și în noiembrie și vom asigura necesitățile fabricilor de materii prime, ca să le fie asigurate până în luna mai anul viitor.

– *Anual, contractați credite mari de la organizații financiare internaționale și bănci...*

– Și anual le achităm. Faceți un calcul: pentru a cumpăra producția agricolă prin care asigurăm funcționarea fabricilor noastre pentru un an, dar și pentru export, este nevoie de mijloace circulante enorme – cel puțin 100 de milioane USD. Și este o presiune mare asupra companiei, nimeni nu păstrează așa mijloace circulante, iată de ce apelăm la creditare. Și este un proces normal. Le este convenabil tuturor: și gospodăriilor – acestea primesc la timp bani pentru producția lor, și nouă, și creditorilor. Iar noi am demonstrat că suntem creditori și parteneri siguri.

– *În clasamentul elaborat de compania SeeNews, fabrica Floarea Soarelui a intrat în TOP-100 al celor mai mari companii din Moldova, cu un venit de 58,7 milioane de euro, care a crescut timp de un an cu 55,93%. Cum a fost asigurată o astfel de creștere?*

– Din contul exportului uleiului de floarea soarelui în Irak. Am

câștigat licitația organizată de Ministerul Apărării din Irak pentru livrarea uleiului rafinat îmbuteliat FLORIS în sumă de 25 milioane USD pe an. Irak este un mare consumator de ulei de floarea soarelui. În acest an finalizăm contractul, iar din noiembrie inițiem negocierile pentru prelungirea lui. Vom spera pe continuarea acestei activități.

– *Ați menționat producția înaltă a semințelor de floarea soarelui în acest an, dar și faptul că va fi suficientă și pentru piața internă, și pentru export. Dar în cazul culturilor cerealiere, au fost suficiente recoltate ca țara să-și permită să le exporte?*

– Suficiente. În acest an estimăm o producție de 4,5 milioane de tone de cereale și de semințe de floarea soarelui, în timp ce necesitățile Moldovei sunt de numai 2 milioane de tone. Adică în cazul acestor poziții, potențialul de export va fi în acest an de 2,5 milioane de tone. Pentru comparație, anul trecut, recolta globală pentru aceste culturi a fost de 3,8 milioane de tone.

– *Dar cea mai mare producție din ultimul deceniu a fost în 2014...*

– În cazul cerealelor – da, cam cu 15% la sută mai mult față de ceea ce avem în acest an. Dar în cazul florii soarelui, în anii precedenți, recolta era stabilă – aproximativ 550-600 mii de tone. Cred ca la exportul de cereale, acest an va fi unul record și va depăși indicatorii din 2014 – atât din contul semințelor de floarea soarelui recoltate, cât și din contul exportului soldurilor din 2016.

– *Care sunt perspectivele imediate ale grupului de companii Trans Oil în Moldova?*

– În primul rând, efectuăm investiții în modernizarea activelor noastre – este un proces continuu. În acest an ne gândim că dacă se va menține tendința excedentului de semințe de floarea soarelui în Moldova, care sunt în prezent exportate, vom examina varianta construcției în portul Giurgiulești a unei fabrici mici de ulei.

Tot din acest an vom începe să oferim capacitățile noastre portuare pentru un an, dar și pentru export, este nevoie de mijloace circulante enorme – cel puțin 100 de milioane USD. Și este o presiune mare asupra companiei, nimeni nu păstrează așa mijloace circulante, iată de ce apelăm la creditare. Și este un proces normal. Le este convenabil tuturor: și gospodăriilor – acestea primesc la timp bani pentru producția lor, și nouă, și creditorilor. Iar noi am demonstrat că suntem creditori și parteneri siguri.

– În clasamentul elaborat de compania SeeNews, fabrica Floarea Soarelui a intrat în TOP-100 al celor mai mari companii din Moldova, cu un venit de 58,7 milioane de euro, care a crescut timp de un an cu 55,93%. Cum a fost asigurată o astfel de creștere?

– Din contul exportului uleiului de floarea soarelui în Irak. Am

Negruța despre aprecierea leului: O metodă de scuturat saltele

Leul moldovenesc s-a apreciat de la începutul anului 2017 cu 13,4% față de dolarul american și a atins nivelul de 17,33 lei pentru un USD, iar față de moneda unică europeană aprecierea a fost de 3%. Economiiștii atenționează despre o posibilă depreciere a leului moldovenesc ca urmare a suspendării finanțării externe a partenerilor de dezvoltare.

“Prezenta apreciere a leului moldovenesc în raport cu valutele de referință e mai mult o metodă de scuturat saltele unde sunt vizati cetățenii și agenții economici. O bună parte din agenții economici, în special exportatorii care încasează euro și dolari din livrările de mărfuri, de fapt suferă pierderi din această diferență pentru că valuta încasată trebuie să fie convertită în lei, iar ei încasează lei mai puțini cu care trebuie să achite salarii, impozite și alte procese de producție. Cineva acumulează și face rezerve valutare or, în atare condiții suferă cetățeanul dependent de remitențele din străinătate și agenții economici care muncesc în Republica Moldova”, a explicat expertul Transparency International, Veaceslav Negruța în cadrul emisiunii “În Profunzime”.

În opinia lui Negruța, aprecierea leului nu va dura la nesfârșit. “O să vină o zi când cursul se va inversa și va lua o altă direcție. Exact din această diferență apar pierderi undeva și câștiguri în altă parte”.

Banca Națională a Moldovei anunță despre un exces de lichiditate pe piață în condițiile în care doar în luna septembrie a cumpărat 67 milioane USD, iar rezervele valutare au ajuns la 2,6 miliarde USD. Majorarea a fost influențată de acordarea creditului de 47,8 milioane USD din partea României.

Economiiștii estimează o reducere a intrărilor de valută în țară din partea partenerilor de dezvoltare în condițiile în care Delegația Comisiei Europene la Chișinău a anunțat că nu va transfera ultima tranșă de 28 de milioane de euro Republicii Moldova pentru a sprijini reformele în justiție, pentru că autoritățile nu au îndeplinit condițiile pentru a primi acești bani. Ba mai mult, Parlamentul European ar urma să înghețe și ajutorul macrofinanciar de 100 de milioane de euro votat, de altfel, la Strasbourg în luna iulie ca urmare a nerespectării angajamentelor asumate de Chișinău față de UE.

FINANȚĂRILE EXTERNE, LIMITATE

Expertul economic de la IDIS Viitorul, Veaceslav Ioniță, susține că finanțările externe pentru Republica Moldova s-au redus considerabil. Dânsul spune pe blogul său că Guvernul, în luna august, a rambursat mai mulți bani față de cât a primit. Dacă în luna iulie Guvernul a reușit să atragă 17,8% din resurse financiare externe sau 1,52 miliarde lei față de 8,56 miliarde de lei planificate, în luna august am înregistrat un regres, volumul total de resurse atrase din exterior s-a redus la 1,23 miliarde lei sau 14,4% din suma planificată.

În august Guvernul a reușit să obțină 60 milioane lei sub formă de credite, însă a rambursat de 6 ori mai mult sau 357 milioane lei pentru creditele luate anterior. Astfel, în loc să obțină resurse suplimentare în buget, Guvernul a fost nevoit să aloce pe lângă cele 60 milioane con-

tractate, altele 297 milioane lei din buget, pentru rambursarea datoriilor la creditele mai vechi.

Drept consecință, volumul net al creditelor contractate în acest an s-a redus de la 1,38 miliarde lei în luna iulie la 1,08 miliarde lei în luna august. “Guvernul a reușit să obțină granturi în mărime de 11,3 milioane lei. Astfel, pentru opt luni ale anului curent, Guvernul a reușit să atragă resurse financiare sub formă de granturi în mărime totală de 148,7 milioane lei sau 4,9% din totalul planificat pentru acest an de 3,033 milioane lei. Cel mai probabil în acest an vom avea un rezultat mai prost decât în anul 2016, care a fost un dezastru total la capitolul atragerea de granturi. În anul 2016 Guvernul a ratat peste 2,4 miliarde lei sub formă de granturi. Astfel, dacă inițial a planificat să obțină 3,8 miliarde lei resurse financiare sub formă de granturi pentru bugetul de stat, în final a reușit să obțină doar 1,37 miliarde lei”, a precizat Ioniță.

În opinia lui, dacă România nu ne ar fi acordat creditul pentru susținerea bugetară, Republica Moldova risca să ajungă într-un blocaj total al finanțării externe.

Chiar dacă au fost tăiate finanțările externe, leul moldovenesc rămâne cea mai stabilă monedă din CSI, potrivit analizei de la Forex Club. Analizii constată că leul moldovenesc continuă să-și revină după alegerile prezidențiale din anul 2016. Accesul mărfurilor moldovenești la piața rusă a oferit posibilitatea ca exporturile să crească cu peste 13,9% în șapte luni ale anului 2017. De asemenea, în Moldova se dezvoltă intens turismul, ceea ce sporește fluxul de valută străină. Leul moldovenesc este una din cele mai stabile valute de la începutul anului și în lume. Moneda moldovenească s-a apreciat cu 11,9% în raport cu dolarul american. În Europa, mai mult decât leul s-a apreciat doar coroana cehă (15,3%), zlotul polonez (13,6%) și dinarul sârb (13,5%).

REMITERILE ȘI EXPORTURILE, PRINCIPALELE SURSE DE VALUTĂ

Tabloul remiterilor moldovenilor care muncesc în străinătate și al exporturilor este pozitiv, potrivit datelor statistice. Transferurile au înregistrat o majorare de peste 40% de la începutul anului și au

însumat echivalentul a 106 milioane USD în luna august. Or, în ceea ce privește exporturile, datele Biroului Național de Statistică relevă că în opt luni ale anului 2017 exporturile de mărfuri au totalizat 1427,9 mil. dolari SUA, volum superior celui realizat în perioada corespunzătoare din anul 2016 cu 15,2%. Exporturile de mărfuri destinate țărilor Uniunii Europene (UE-28) au însumat 915,8 mil. dolari SUA (cu 16,7% mai mult față de ianuarie-august 2016), deținând o cotă de 64,1% în total exporturi (63,3% – în ianuarie-august 2016). Țările CSI au fost prezente în exporturile Moldovei cu o pondere de 20,8% (21,3% – în ianuarie-august 2016), ce corespunde unei valori de 297,5 mil. dolari SUA. Exporturile de mărfuri către aceste țări s-au majorat cu 12,8%, comparativ cu ianuarie-august 2016.

O creștere a exporturilor înseamnă mai multă valută în țară, dar încasări mai puține pentru exportatori la convertirea în lei moldovenești, iar acest lucru le afectează profiturile. Iar pentru o creștere și mai mare a livrărilor de mărfuri în UE, Ministerul Economiei a solicitat partenerilor europeni examinarea posibilității majorării contingentelor tarifare pentru un șir de mărfuri și produse exportate în UE, precum și mărirea cotelor pentru grâu, orz, porumb, zahăr, alcool etilic. Solicitarea a fost făcută în cadrul reuniunii Comitetului de Asocieri RM-UE, în configurația Comerț, care a avut loc la Chișinău.

S-a solicitat majorarea contingentelor tarifare la struguri de masă proaspeți până la 25 mii tone, prune proaspețe – 20 000 tone, cireșe – 2 mii tone, precum și la produsele care fac obiectul unui mecanism împotriva eludării – grâu – de la 75 mii tone la 250 000 tone, orz – 70 000 tone la 100 mii tone, porumb – de la 130 mii tone la 250 000 tone, zahăr – de la 37 400 la 50 mii tone, la cereale prelucrate (alcool) – de la 2500 la 15 000 tone.

Doar în opt luni ale anului curent, Republica Moldova a exportat în UE mărfuri de aproximativ 915 milioane USD, ce constituie 64,13% din totalul exporturilor noastre, iar în trei ani de la implementarea DCFTA suma respectivă ajunge la aproape 3,8 miliarde USD.

Victor URSU

În Moldova au intrat în vigoare amendamentele la Codul muncii care, potrivit Guvernului au drept scop îmbunătățirea mediului de afaceri și climatului investițional

Modificările publicate vineri în Monitorul oficial prevăd revederea unor obligații ale angajaților și angajatorilor pentru perfecționarea legislației muncii.

Un amendament prevede obligația angajatului de anunțare a angajatorului despre imposibilitatea de a veni la muncă, imediat după apariția circumstanțelor neprevăzute, dar și să prezinte în termen de cel mult 5 zile după reluarea muncii a documentelor care justifică absența. Iar pentru angajator este acum opțională ținerea registrului de evidență a contractelor individuale de muncă. Acesta va putea aplica termenul de probă pentru specialiștii tineri și nu va fi obligat să își justifice decizia privind rezultatul nesatisfăcător al termenului de probă. Iar concedierea angajatului care este membru de sindicat este permisă numai după consultarea prealabilă cu sindicatul de la întreprindere.

Contractul individual de muncă pe un anumit termen poate fi încheiat pe durata executării unor lucrări cu durata de până la 2 luni, pentru lucrări sezoniere, când din cauza unor condiții de muncă este posibilă numai într-o anumită perioadă de timp, cu cetățeni străini care vin la muncă în Moldova.

O altă modificare prevede că statutul de pensionar pentru limită de vârstă poate fi temei pentru concedierea inițiativă angajatorului. Dar acești oameni pot fi angajați pentru un anumit termen. Aceste amendamente au fost elaborate în cadrul a două grupuri de lucru create sub egida consiliului economic al premierului, cu participarea reprezentanților structurilor de stat, asociațiilor de afaceri, sindicatelor, patronatelor și societății civile. Sindicatul nu au acceptat unele modificări pe motiv că acestea diminuează considerabil garanțiile sociale și drepturile angajaților. Președintele a refuzat să promulge această lege, dar Parlamentul și-a menținut votul și președintele a fost obligat să îl semneze.

În Codul muncii a fost inclus un nou articol ce ține de încălcarea flagrantă a obligațiilor de muncă

Acest lucru este prevăzut de modificările la Codul muncii, publicate vineri în Monitorul oficial.

Prin încălcarea flagrantă a obligațiilor de muncă se are în vedere: primirea și eliberarea bunurilor materiale și banilor fără perfectarea actelor necesare, prestarea serviciilor cu folosirea funcției în schimbul remunerării, servicii sau alte beneficii, folosirea în scopuri personale a banilor primiți, folosirea în scopuri personale a bunurilor angajatorului și a bunurilor din gestiunea angajatorului (în proprietate, chirie, folosință etc.) fără acordul lui în scris, nerespectarea confidențialității, încălcarea cerințelor privind protecția sănătății și muncii, stabilite în formă scrisă de conducătorul întreprinderii, angajatul desemnat, inspecției muncii etc., dacă acest lucru a dus la urmări grave (accident la locul de muncă, avarie) sau a creat un pericol real sau iminent de o astfel de situație, refuzul de a urma examenul medical obligatoriu dacă a fost informat de angajator în formă scrisă că trebuie să o facă, cauzarea prejudiciului material în mărime de 5 ori mai mare decât salariul mediu prognozat pe economie.

Concediul suplimentar de îngrijire a copilului a fost redus cu 2 ani

Acest lucru este prevăzut de modificările la Codul muncii, publicate vineri în Monitorul oficial.

Astfel, mamele cu copii, pe lângă concediul plătit de 3 ani pentru îngrijirea copiilor vor avea dreptul la 1 an de concediu neplătit, până la vârsta de 4 ani a copilului.

Până acum, mamele aveau dreptul la 3 ani de concediu plătit și puteau folosi încă 3 ani de concediu neplătit până la vârsta de 6 ani a copilului, cu păstrarea locului de muncă sau acordarea unui alt loc similar (funcție similară).

Parlamentul a votat în prima lectură proiectul legii despre Serviciul Vamal

Documentul reglementează organizarea și funcționarea Serviciului Vamal, regimul de activitate, dar și statutul vameșilor, prevede pentru ei mai multe măsuri de protecție juridică și socială.

Viceministrul finanțelor Veronica Vragaleva a menționat că proiectul a fost elaborat cu suportul experților misiunii EUBAM, ținând cont că în legislația actuală unele norme nu sunt reglementate suficient sau nu sunt indicate deloc și trebuie de făcut lumină în acest sens. Documentul este parte a reformei serviciului și stabilește noua viziune asupra organizării și funcționării Serviciului Vamal, prevede statutul special al vameșilor, reglementează funcțiile lor de bază, atribuțiile și structura serviciului.

Obiectivul de bază al SV este asigurarea securității economice a statului prin colectarea eficientă a taxelor și impozitelor, combaterea abaterilor vamale, contribuția la comerțul internațional și protecția societății, dar și aplicarea uniformă și echidistantă a legislației vamale. Legea definește statutul vameșilor, drepturile și obligațiile lor, protecția lor juridică, modul și condițiile de acordare a gradelor speciale, condițiile de angajare și demitere, motivarea angajaților etc. Documentul prevede angajarea în bază de concurs, dar și anumite restricții. Un capitol aparte este dedicat responsabilității vameșilor.

Anterior, șeful instituției, Vitalie Vrabie, a declarat că SV va continua să promoveze noi inițiative pentru creșterea eficienței serviciului.

InfoMarket

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața reglementată sau MTF
(Perioada 16-20 octombrie 2017)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
Piața reglementată									
17.10.17 13:01	MD14OSTE1002	SA "INTREPRINDEREA PISCICOLA "COSTESTI"	10,00	1581	15810,00	Vinzare Cumparare	82165	1,92	10,00
19.10.17 13:01	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	90,00	3	270,00	Vinzare Cumparare	10000000	0,00	10,00
20.10.17 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1175,00	22	25850,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
20.10.17 13:01	MD14BARD1000	Intreprinderea Mixta Fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	75,00	5290	396750,00	Vinzare Cumparare	156699	3,38	35,00
Total				6896	438680,00				
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)									
17.10.17 13:01	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	15,00	2000	30000,00	Vinzare Cumparare	1450295	0,14	40,00
17.10.17 13:01	MD14ZITE1001	SA "ZIDCALTEN"	7,50	138	1035,00	Vinzare Cumparare	235691	0,06	10,00
17.10.17 13:01	MD14ZITE1001	SA "ZIDCALTEN"	7,50	3026	22695,00	Vinzare Cumparare	235691	1,28	10,00
17.10.17 13:01	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	20,00	211	4220,00	Vinzare Cumparare	5591020	0,00	20,00
18.10.17 13:01	MD14GERE1000	SA "FABRICA DE VINURI SANGEREI"	0,25	8351	2087,75	Vinzare Cumparare	424089	1,97	20,00
19.10.17 11:15	MD14DANA1005	SA "DANA"	7,00	21149	148043,00	Licitatie cu strigare pachet unic	165179	12,80	25,00
20.10.17 11:15	MD14TRAS1003	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORTURI AUTO nr.1"	3,50	11792	41272,00	Licitatie cu strigare pachet unic	230680	5,11	17,00
Total				46667	249352,75				

**Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF
pentru perioada 16.10.2017 - 20.10.2017
Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare**

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„FPC NUCET” S.A., CHIȘINĂU	MD14NUCE1008	1	2	281 618	281618,00	14,17
2	„UNIC” S.A., CHIȘINĂU	MD14UNIC1004	115	1	26	26520,00	0,03
3	„CONSOCIIVIL” S.A., CHIȘINĂU	MD14CONC1008	10	1	739	36321,85	0,12
4	BC „MOLDINDCONBANK” S.A., CHIȘINĂU	MD14MICB1008	100	1	1 589	143010,00	0,03
5	„AUTOCOMERT SERVICE” S.A., CHIȘINĂU	MD14CTEC1004	6	1	533	4338,62	0,16
Total				6	284505	491808,47	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A., CHIȘINĂU	MD14AGIB1008	200	1	1	200,00	0,00
2	„BĂLȚMETREUT” S.A., BĂLȚI	MD14BELR1006	10	1	33	330,00	0,04
3	„BTA-12 DIN EDINEȚ” S.A., EDINEȚ	MD14BTAE1007	10	1	205	2050,00	0,17
4	„CODREANCA” S.A., CĂLĂRAȘI	MD14CODR1003	10	1	178	1780,00	0,09
Total				4	417	4360,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini până la gradul II inclusiv

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A., CHIȘINĂU	MD14AGIB1008	200	2	75	78721	0,01
2	„BUCURIA” S.A., CHIȘINĂU	MD14BUCU1002	10	2	205	2050	0,01
Total				4	280	80770,75	

Tipul tranzacției: Vânzare-Cumpărare conform prevederilor art.II alin.(3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„ALVIVUS” S.A., CHIȘINĂU	MD14ALVI1007	1	1	270	270,00	0,44
Total				1	270	270,00	

Tipul tranzacției: Înstrăinarea sau transmiterea acțiunilor de tezaur de către emitent

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„TOMAI-VINEX” S.A., UTA GĂGĂUZIA	MD14TVIN1004	10	1	7 026	70260,00	0,7
Total				1	7 026	70260,00	

Tipul tranzacției: Distribuirea valorilor mobiliare în cazul partajului bunurilor între soți în formă de valori mobiliare

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A., CHIȘINĂU	MD14AGIB1008	200	1	1	1050	0,00
Total				1	1	1050	

Tipul tranzacției: Retragera obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„ORHEI-VIT” S.A., CHIȘINĂU	MD14VITE1005	15	2	157	2669	0,00
2	„1000 DE MĂRUNȚIȘURI” S.A., CHIȘINĂU	MD14RUNT1004	10	538	1320	13200	3,45
Total				540	1477	15869,00	

Poziții deschise pe piața reglementată și MTF la data de 25.10.2017

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piața reglementată				
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1064,02	36605,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1054,71	389760,00
MD14OTIS100	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	11,09	3866669,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	239,16	390245,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	239,16	59855,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	425,17	29900,00
MD14AING100	C.A. "ALLIANCE INSURACE GROUP" S.A	0,00	1,46	18764420,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	2635,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	2635,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	2635,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1120,00	1,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	73,00	1111,00	0,00
MD14ENER100	BC"ENERGBANK"SA	0,00	1000,00	1,00
MD14EURB100	BC "EUROCREDITBANK"	0,00	10,00	20,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	459,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	494,00	90,00	0,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	92,00	275,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	102,00	1797,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	500,00	50,00	0,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	45,00	12046,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	46,00	24166,00
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)				
MD14FRAN100	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	27,00	56890,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	2635,00
MD14TIRP100	SA IM "TIREX PETROL"	0,00	20,00	50,00

HOTĂRÂRE

privind rezultatele controlului tematic în cadrul CA "ASTERRA GRUP" S.A.

Nr. 44/1 din 09.10.2017 (în vigoare 09.10.2017)
Monitorul Oficial al R. Moldova
nr. 364-370 art. 1876 din 20.10.2017
* * *

Controlul tematic, efectuat de către Direcția generală supraveghere asigurări potrivit deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) (Ordonanțele nr. 12/12-O din 24.03.2017, nr. 24/11-O din 09.06.2017 și Ordinul nr. 41 din 17.07.2017) în cadrul Companiei de Asigurări "ASTERRA GRUP" S.A. (în continuare – Compania sau CA "ASTERRA GRUP" S.A.), a constat.

La situația din 31.03.2017 Compania, potrivit raportului specializat privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (temei Hotărârea CNPF nr. 26/15 din 07.07.2011), a calculat majorat necesarul indicatorului ratei de solvabilitate.

De asemenea, verificările efectuate în cadrul controlului au identificat devieri de la cadrul normativ privind calcularea și reflectarea marjei de solvabilitate, formarea și menținerea rezervelor tehnice de asigurare, modul de înregistrare a activelor admise să reprezinte fondul asiguraților. Controlul atestă supracheltuieli de achiziție ale asigurătorului aprobate în structura primei de asigurare pentru asigurările obligatorii și facultative.

În ansamblu, Consiliul de Administrație rezumă asupra nerespectării de către top-managementul Companiei a cadrului normativ aferent asigurărilor (Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări, Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 cu privire

la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule", Hotărârea CNPF nr. 1/5 din 11.01.2011, Hotărârea CNPF nr. 2/1 din 21.01.2011).

Călăuzindu-se de art. 1, art. 3, art. 8 lit. b) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d), art. 22 alin. (3), din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, art. 54 alin. (1) și alin. (2) lit. c), art. 55 alin. (1) lit. a) și lit. b) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, Regulamentul privind gradualizarea sancțiunilor aplicate asigurătorului (reasiguratorului) sau brokerului de asigurare și/sau reasigurare, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 60/5 din 20.12.2013, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de rezultatele controlului tematic al respectării, la situația din 31.03.2017, de către CA "ASTERRA GRUP" S.A. a legislației privind nivelul marjelor de solvabilitate și al coeficientului de lichiditate ale asigurătorului, activelor admise spre acoperirea fondului asiguraților, precum și achitării retribuițiilor brokerilor de asigurare-reasigurare potrivit propriilor reglementări în materie de cheltuieli de achiziție.

2. Se prescrie CA "ASTERRA GRUP" S.A. respectarea necondiționată a prevederilor legale, precum și dispunerea unor acțiuni aferente remedierii neregulilor atestate în Actul de control, în special:

– a modului de formare și menținere a rezervelor tehnice suficiente îndeplinirii obligațiilor ce rezultă din contractele de asigurare și reasigurare și, respectiv, a cotei reasiguratorului adiționale rezervelor tehnice;

– a revizuirii mărimii rezervei de daune declarate, dar nesoluționate, formată în baza contractelor de asigurare benevolă subvenționată a recoltei culturilor agricole, aferentă litigiului aflat pe rol în instanța de judecată;

– a regulilor de calcul al marjei de solvabilitate, cu prezentarea rapoartelor specializate ulterioare, având în vedere devierile constatate în actul de control;

– a respectării propriilor reglementări privind cheltuielile de achiziție, în partea ce ține de calcularea/achitarea comisionului sau altor retribuții pentru contractele de asigurare încheiate;

– a revizuirii și modificării contractului cu actuarul referitor la atribuțiile obligatorii prevăzute la art. 41 alin. (21) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006.

3. Se aplică CA "ASTERRA GRUP" S.A. amendă în mărime echivalentă cu 0,51 la sută din capitalul social minim, suma respectivă urmând a fi transferată conform legislației în vigoare.

4. Despre executarea pct. 2 și pct. 3 din prezenta Hotărâre CA "ASTERRA GRUP" S.A. va informa Comisia Națională a Pieței Financiare în termen de o lună, cu anexarea documentelor confirmative.

5. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Direcției generale supraveghere asigurări.

Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data emiterii, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (www.cnpf.md) și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE COMISIEI NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE Valeriu CHIȚAN

În atenția acționarilor CIA „ASITO” S.A.

În baza Deciziei administratorului special al CIA „ASITO” S.A. (mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun 108) nr. 014-AB din 24 octombrie 2017 se anunță convocarea adunării generale anuale a societății cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de 30 noiembrie 2017, ora 10.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Grenoble 110 (hotelul Vila Verde).

ORDINEA DE ZI:

1. Examinarea dării de seamă financiară anuale a CIA „ASITO” S.A.
2. Aprobarea dării de seamă anuale a Comisiei de Cenzori.
3. Examinarea avizului organizației de audit referitor la raportul financiar al societății pentru anul 2016.
4. Aprobarea repartizării profitului anual pentru an. 2017 la investirea în vederea dezvoltării societății.
5. Aprobarea încetării înainte de termen a împuternicirilor Consiliului Societății.
6. Alegerea Consiliului Societății și stabilirea cuantumului retribuției muncii acestora.
7. Alegerea Comisiei de Cenzori și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor acesteia.
8. Confirmarea auditorului extern și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor acestuia.
9. Cu privire la autentificarea semnăturilor Președintelui Adunării și a Secretarului Adunării de pe procesul verbal al Adunării generale a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală va fi perfectată de Societatea de Registru „Registru-Garant” SA la data de 25 octombrie 2017. Înregistrarea participanților la adunare între orele 9.00 – 9.50. Începerea adunării la orele 10.00

Familiarizarea cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării generale anuale a acționarilor va avea loc începând cu data de 20 noiembrie 2017, în zilele lucrătoare (luni-vineri) între orele 10.00 – 16.00 la adresa mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun nr. 108. Persoana responsabilă de prezentarea acționarilor a materialelor referitoare la ordinea de zi a Adunării generale anuale a acționarilor din 30.11.2017 – Natalia Pleșca.

Pentru a participa la adunare e necesar prezentarea documentului de identitate, iar reprezentanții acționarilor și actul care atestă împuternicirile acordate autentificat în modul stabilit de legislația în vigoare.

În atenția acționarilor „Magistrala” SA

În avizul publicat în Capital Market nr. 42 din 18.10.2017 din motive tehnice s-a publicat cu erori Darea de seamă privind rezultatele emisiunii valorilor mobiliare. Concomitent darea de seamă se v-a citi luând în considerație următoarele rectificări:

Aprobată la ședința consiliului societății din 05 octombrie 2017

Darea de seamă privind rezultatele emisiunii valorilor mobiliare

1. Informații generale
 - 1.1 Denumirea completă a emitentului SA "Magistrala"
 - 1.2 Clasa valorilor mobiliare plasate, numărul de înregistrare de stat a valorilor mobiliare – III-a, MD14MAGI1005
 - 1.3 Caracteristica clasei – ordinare nominative cu drept de vot, cu drept de a primi dividende
 - 1.4 Valoarea nominală a valorii mobiliare (după caz) – 5 lei
 - 1.5 Data înregistrării ofertei publice la CNPF (în cazul plasării valorilor mobiliare prin oferta publică) _
 - 1.6 Datele de începere și încheiere a subscrierii valorilor mobiliare din emisiunea curentă:
 - în conformitate cu decizia privind emisia: 11.09.2017 – 02.10.2017
 - efectiv: 11.09.2017 – 02.10.2017
 - 1.7 Organul de conducere a emitentului care a aprobat rezultatele emisiunii (data și numărul procesului-verbal al ședinței la care a fost adoptată darea de seamă) Consiliul Societății, Proces-verbal nr. 20 din 05.10.2017
2. Rezultatele emisiunii
 - 2.1 Numărul de valori mobiliare plasate în emisiunea dată: 1.231.852 un
 - 2.2 Numărul de valori mobiliare subscrise din cele anunțate spre plasare în emisiunea dată: 1.231.852 un.
 - 2.3 Prețul efectiv de plasare a unei valori mobiliare, lei 5 lei
 - 2.4 Suma totală a emisiunii – 6.159.260 lei, inclusiv, achitat – în contul capitalului social – 6.159.260 lei – în contul venitului din emisiune: -
3. Structura aporturilor efectuate în emisiunea curentă

Tipul mijloacelor introduse în contul achitării valorilor mobiliare plasate	Numărul de valori mobiliare subscrise	Valoarea, lei
Prin convertirea obligațiilor (datoriilor) societății	1.231.852	6.159.260
Total	1.231.852	6.159.260

4. Mărimea capitalului social (în cazul acționarilor – cu luarea în considerație a emisiunii curente): 20.729.785 lei / 4.145.957 un.
 - 4.1 Mărimea capitalului social, până la emisiunea dată: 14.570.525 lei.
 - 4.2 Numărul total de valori mobiliare plasate (se indică separat după tip și clase), cu luarea în considerație a emisiunii date, unități:
 - plasate – 2.914.105 un.
 - în curs de plasare – 1.231.852 un
5. Informații despre acționarii ce dețin cel puțin 5% din valorile mobiliare cu drept de vot plasate de emitent

Denumirea, adresa, datele de identificare ale acționarilor	Numărul de acțiuni ce le aparțin		Cota în capitalul social până la emisiune, %	Cota în capitalul social după emisiune, %
	Până la emisiune	După emisiune		
Hebes Investments Limited HE229203, Filimonos, 14 flat/office 1. P. C. 1071. Nicosia, Cyprus	911.726	911.726	31,287	21,9907
S.R.L. „Profit-Invest” 1012602001621 mun. Bălți, str.M. Viteazul, 18	1.749.695	2.981.547	60,042	71,9145

Președintele Consiliului
Vice-președintele Consiliului
Secretarul Consiliului
Contabil-șef:

Ciobanu V.
Tcacenco D.
Sirbu C.
Șoimu V.

CA „General Asigurări” SA

La data de 23.10.2017, în cadrul CA „General Asigurări” SA, mun. Chișinău, str. Armenească, nr. 27, s-a ținut Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor Societății, cu cvorumul de 100,00%.

ÎN CADRUL ADUNĂRII AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

- 1) S-a aprobat Hotărârea privind emisiunea suplimentară a III-a închisă a acțiunilor CA „General Asigurări” SA în mărime de 20.000.000,00 (două zeci milioane) lei;

EXTRAS DIN HOTĂRÎRE:

Dreptul de a subscrie îl au toți acționarii Companiei de Asigurare „General Asigurări” SA, incluși în Registrul acționarilor Societății deținut de Registratorul Independent „Grupa Financiară” SA la situația din 23.10.2017.

Termenii de subscriere: începând cu 23.10.2017 până la 20.11.2017 vor subscrie acționarii și subiecții indicați în anexa Hotărârii privind emisia suplimentară a acțiunilor Societății.

- 3) Modificarea și completarea Statutului Societății să fie efectuată în condițiile și modul stabilit prin pct. 1 din Ordinea de zi în funcție de avizul prealabil al Autorității de supraveghere și rezultatele subscrierii la acțiunile din Emisiunea suplimentară și, respectiv, majorarea Capitalului social al Societății.

Raportul anual al Fabrica de articole de marochinărie "ARTIMA" SA

1. Perioada de gestiune Anul 2016
2. Denumirea completă Fabrica de articole de marochinărie "ARTIMA" SA și prescurtată a emitentului "ARTIMA" SA
3. Sediul emitentului MD-2069, Chișinău, str. Calea Leșilor, 6 numerele de telefon 022 75-07-81 fax pentru relații. 022 75-07-79
4. Principalele genuri de activitate Producerea articolelor de marochinărie
5. Numărul de acționari înregistrați în registrul la ultima zi a perioadei de gestiune 885
6. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului.

Denumirea completă a persoanei juridice / numele, prenumele persoanei fizice	Numărul de înregistrare (IDNO) / Codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Funcția deținută în organele de conducere ale emitentului	Data nămirii în funcția deținută	Sediul persoanei juridice/domiciliul persoanei fizice.
--	--	---	----------------------------------	--

PERSOANELE CU FUNCȚII DE RĂSPUNDERE ALE EMITENTULUI

a) Membrii Consiliului societății

Nume	IDNO / IDNP	Funcție	Data nămirii	Sediul
Popa Victoria	0961510484646	Presedinte Consiliu	30.05.13	Chișinău, str Sucevița 20, ap. 11
Axonova Elena	0960310014183	Membru Consiliului	30.05.13	Chișinău, str. Neaga 51, ap87
Tataru Nicolai	0972301544827	Membru Consiliului	30.05.13	Chișinău, str. Gh. Asachi 66/1, ap. 90
Nestroinaia Tatiana	0961408011268	Membru Consiliului	30.05.13	Chișinău, str. Cucoarelor 16, ap. 2
Șișchina Maria	2001042671492	Membru Consiliului	30.05.13	Chișinău, str. Trandafirilor 31/5, ap. 52

b) Membrii organului executiv

Nume	IDNO / IDNP	Funcție	Data nămirii	Sediul
Can Alexandra	0953105886887	Director general	30.05.13	Chișinău, Bd. Șt. Cel Mare 3, ap. 129

c) Membrii Comisiei de cenzori

Nume	IDNO / IDNP	Funcție	Data nămirii	Sediul
Cristea Djemma	2004003048210	Presedinte Comisie	30.05.13	Chișinău, str. Valea Trandafirilor 6/2, ap. 179
Braghin Serghei	0961409548295	Membru Comisie	04.07.14	Chișinău, G. Alexandrescu 17/1, ap. 52
Domnușor Victor	2003036026358	Membru Comisie	30.05.13	Chișinău, str. Berezovschi 14, ap 72

7. Plata dividendelor aferente valorilor mobiliare emise de emitentul de valori mobiliare

Tipul și clasa valorilor mobiliare	Organul autorizat care a luat decizia de plată a dividendelor dobânzilor în anul de gestiune	Data adopției deciziei	Suma dividendelor/dobânzilor anunțate în perioada de gestiune, lei	Suma dividendelor/dobânzilor achitate în perioada de gestiune/raportare, lei	Suma dividendelor/dobânzilor neachitate la finele perioadei de gestiune/raportare, lei	Mărimea dividendelor/dobânzilor anunțate pe o acțiune/obligatiune, lei	Suma dividendelor/dobânzilor neachitate pe ultimii 3 ani anteriori perioadei de gestiune, lei
Acțiuni ordinare	MD14ART11005	885	763746	170691	1452943	0,45326	755120

8. Informația privind societatea de registru și societatea de audit (dacă este încheiat contract)

- a) Societatea de registru:
"Registrator Centru" SA, Chisinau, str. Calea Lesilor 10, MD 2069, Savinov Iurie, tel. 74-15-61, numărul autorizat. 0003 C.N.P.P. din 31.12.2014 valabil pe 5 ani, Ncontract 176 din 26.01.2011.011.
- b) Societatea de audit: Cu Societăți de Audit nu a fost încheiat contract.

9. Informații privind evenimentele și acțiunile care influențează sau pot influența activitatea emitentului:

Denumirea evenimentului/acțiunii	Data producerii evenimentului	Data adopției deciziei corespunzătoare și organul de conducere autorizat care a luat decizia corespunzătoare	Sursa unde s-a publicat decizia organului de conducere	Data publicării deciziei	Sursa în care s-a publicat comunicatul privind deciziile aprobate	Data publicării comunicatului	Motivul nepetrecerii/reconvocării adunării generale a acționarilor
Convocarea adunării generale ordinare anuale	28.10.2016	19.09.2016	Capital Market N38	28.09.2016	Capital Market N44	09.11.2016	

10. Copia bilanțului (Situății Financiare pentru anul 2016 prezentat Biroului Național de Statistică la 31.03.2017).

Bilanțul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune:

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, lei	La finele perioadei de gestiune precedente, lei
Activ		
1. Active pe termen lung		
1.2 Active materiale pe termen lung	12337431	13186549
1.3 Active financiare pe termen lung	32102	32102
1.4 Alte active pe termen lung		
Total capitolul 1	12369533	13218651
2.1 Stocuri de mărfuri și materiale	3258824	3324571
2.2 Creanțe pe termen scurt	4091110	4183752
2.4 Mijloace bănești	4745229	4660703
2.5 Alte active curente	50210	51575
Total capitolul 2	12145373	12220601
Total activ	24514906	25439252
Pasiv		
Capital statutar	6739976	6739976
Total 3.1 Capital statutar și suplimentar	6739976	6739976

Rezerve stabilite de legislație	623375	547000
Rezerve prevăzute de statut	10539647	10102154
Alte rezerve	4910897	4910897
Total 3.2 Rezerve	16073919	15560051
Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente	(299)	
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți		1527493
Profitul net (pierdere) al perioadei de gestiune	(127680)	
Total 3.3 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	(127680)	1527493
Total capitolul 3	22685916	23827520
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	9733	44851
5.3 Datorii pe termen scurt calculate	1819257	1566881
Total capitolul 5	1828990	1611732
Total pasiv	24514906	25439252

Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Venitul din vânzări	7009083	12554757
2. Costul vânzării	3869302	7170546
3. Profitul brut (pierdere globală)	3139781	5384211
4. Alte venituri operaționale	257518	130409
5. Cheltuieli comerciale	53313	91223
6. Cheltuieli generale și administrative	3233788	3875360
7. Alte cheltuieli operaționale	41040	40293
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	69158	1507744
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	829	
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	(178366)	345731
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	(108379)	1853475
12. Rezultatul excepțional: profit (pierdere)		
13. Profitul (pierdere) perioadei raportate până la impozitare	(108379)	1853475
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit	19301	325982
15. Profitul net (pierdere netă)	(127680)	1527493

11. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:	1527493	1270864
b) rezerve stabilite de legislație;	76375	63543
c) rezerve prevăzute de statut;	687372	571889
g) plata dividendelor;		
• la acțiunile preferențiale		
• la acțiunile ordinare	763746	635432
h) alte scopuri		
2. Activele nete ale emitentului	22685916	23827520
3. Activele nete ale emitentului în raport la: • o acțiune ordinară	13.463	14.1410
4. Profitul net la o acțiune ordinară a societății	0.91	0.76
5. Datoriile la dividendele anilor precedenți	755120	859887
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului:		
• intermediare,		
• anuale.	0.4533	0,3771
7. Valoarea unei acțiuni a societății (cu indicarea sursei de informare)	Pretul de piață nu este format.	
• valoarea de piață	Sursa:	
• valoarea estimativă	Bursa de Valori a Moldovei	

12. Raportul auditorului (dacă a fost efectuat la situațiile financiare anuale).
Auditul nu a fost efectuat.

Semnăturile persoanelor cu funcții de răspundere și ștampila umedă a emitentului

Președinte Consiliului

Victoria Popa

Organul executiv

Alexandra Can

Contabilul-șef

Ludmila Valsova

Î.M. "Farmaco" S.A.

Dezvăluirea informației privind deciziile Consiliului Societății Întreprinderii Mixte „Farmaco” S.A.

Prin deciziile Consiliului Societății Î.M. "Farmaco" S.A. pronunțate la ședință din 23 octombrie 2017 cu cvorumul de 100% a fost calificată unanim emisiunea a IV a acțiunilor ca fiind efectuată. În rezultatul emisiunii au fost plasate 552 908 acțiuni ordinare nominative de clasă I, ASN MD14FARM1005;

Pretul efectiv de plasare a unei acțiuni: 37 lei.
Suma totală a emisiunii de acțiuni, inclusiv achitați în contul capitalului social: 20 457 596 lei.
Scopurile concrete (direcțiile) de utilizare a mijloacelor mobilizate în procesul emisiunii: pentru dezvoltarea întreprinderii.

A fost aprobată unanim Darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni.

A fost aprobată unanim lista subscriitorilor la acțiuni din emisiunea suplimentară.

A fost aprobată unanim modificarea Statutului Societății în legătură cu majorarea capitalului social după calificarea emisiei suplimentare de acțiuni ca efectuată.

În atenția acționarilor S.C. "Principial-E" S.A. (în proces de lichidare)

La data de 10 octombrie 2017 a avut loc adunarea generală extraordinară repetată a acționarilor S.C. «Principial-E» S.A. cu prezența acționarilor. Cvorumul la adunare – 47,36% din numărul total de acțiuni cu drept de vot. Pe întrebările ordinii de zi

S-A HOTĂRÎT:

1. A acasa și a trece la pierderi creanțe ale bugetului în suma de 16417,42 lei.
2. A acoperi toate pierderile acumulate de societate până 1 octombrie 2017 din contul rezervelor statutare, altor rezerve, capitalului suplimentar și capitalului social.
3. A aproba Raportul lichidatorului societății.
4. A aproba bilanțul de lichidare a societății.
5. A lua act că societatea nu dispune de active care pot fi repartizate.

Lichidatorul societății

Stimați acționari S.A. "PILOT"!

Conducerea Societății S.A. "PILOT" Vă informează că la data de 20 octombrie 2017 Consiliul Societății a decis convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor Societății, care va avea loc la data de 29 noiembrie 2017 pe adresa: mun. Chișinău, str. Miron Costin, 25, etajul 2, of. 217. Înregistrarea de la orele 9.00. Începutul adunării de la orele 10-00.

ORDINEA DE ZI:

1. Examinarea dării de seamă a Consiliului Societății S.A. "PILOT" pentru an. 2016.
2. Examinarea și aprobarea dării de seamă financiară a organului executiv S.A. "PILOT" pentru an. 2016.
3. Examinarea și aprobarea dării de seamă anuale a Comisiei de cenzori pentru an. 2016.
4. Adoptarea hotărârii privind repartizarea venitului și plata dividendelor pentru an. 2016.
5. Aprobarea directivelor de dezvoltare a Societății pentru anul 2017.
6. Alegerea Consiliului Societății.
7. Alegerea Comisiei de cenzori.
8. Alegerea organului executiv al Societății/directorului.
9. Modificări și completări la Statutul Societății.
10. Aprobarea autentificării procesului verbal al adunării generale a acționarilor S.A. "PILOT" din 29.11.2017.

Lista acționarilor va fi formată la data de evidență 20 octombrie 2017. Cu materialele pentru adunare puteți lua cunoștință zilnic de la data de 17 noiembrie 2017 începând cu ora 10.00 pînă la 15.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Miron Costin, 25, etajul 2, of. 217.

Rugăm să aveți cu sine document ce atestă identitatea Dvs. sau procură în caz de reprezentare, întocmită conform legislației în vigoare.

Telefon de contact 022-44-73-16.
Conducerea Societății S.A. "PILOT"

„ATC-AGROTEHCOMERT” S.A.**Comunicat informativ privind schimbările în organele de conducere ale „ATC-AGROTEHCOMERT” S.A.**

(Sediul societății: str. N. Milescu Spătarul, 33, or. Hîncești; nr. de tel/ fax-0 269 20376/ 22779, IDNO 1002605001218 din 19.07.1993, reprezentant un emitent, ale cărui valori mobiliare sunt admise la tranzacționare în cadrul unui MTF)

Organul executiv informează: dna Moraru Elena a demisionat din funcția de contabil-șef al întreprinderii din proprie inițiativă. La ședința consiliului societății din 12.10.2017 a fost examinată situația dată și aprobată candidatura dlui Donțu Alexei în funcția de contabil-șef al „ATC-AGROTEHCOMERT” S.A. din data de 16.10.2017.

În atenția acționarilor «Ceproserving» S.A.

«Ceproserving» S.A. anunță, în conformitate cu decizia consiliului societății pe acțiuni, convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, care se va ține cu prezența acționarilor în data de 24 noiembrie 2017, orele 11-00, pe adresa: mun. Chișinău, bd. Negruzzi 2, of. 208.

ORDINEA DE ZI:

1. Realegerea unui membru a Comisiei de cenzori și stabilirea cuantumului retribuției muncii.
2. Alegerea rezervei Consiliului societății.
3. Alegerea rezervei Comisiei de cenzori a societății.

Înregistrarea participanților la adunare se va efectua de la 10-00 la 11-00.

Acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții lor – actul care atestă împuternicirea.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele cu privire la ordinea de zi din 13 noiembrie 2017 (zile de lucru) pe adresa: bd. Negruzzi 2, of. 208, orele 9.00-16.00

tel. 022-27-20-25).

ÎM «Jolly Alon» S.A.**Adunarea generală extraordinară a acționarilor ÎM «Jolly Alon» S.A. din 19.10.2017 unanim de toți acționarii cu 100% din numărul total de voturi a aprobat tranzacții:**

- A vinde Companiei «SCOLLARD INTERNATIONAL HOLDINGS LTD» din proprietatea ÎM «JOLLY ALON» S.A. partea socială 100% din capitalul social al S.R.L. «VLADICOM TUR», la prețul 13644400 lei egal cu valoarea capitalului social.
- A împuternici directorul ÎM «JOLLY ALON» S.A., d-na Camelia Buzdugan, în numele ÎM «JOLLY ALON» S.A. să semneze contract de vânzare-cumpărare a părții sociale și documentele aferente.

În atenția acționarilor „ORHEI-VIT” SA

Conform deciziei Consiliului Societății din 19.10.2017, «Orhei-Vit» S.A. anunță despre convocarea la data de 10 noiembrie 2017 a adunării generale extraordinare a acționarilor Societății. Modul de desfășurare a adunării – cu prezența acționarilor. Locul desfășurării adunării: Republica Moldova, or. Chișinău, str. Industrială, 40. Începutul înregistrării – ora 09:30. Încheierea înregistrării – ora 09:55. Începutul adunării – ora 10:00.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la reorganizarea «Orhei-Vit» SA prin transformarea formei organizatorico-juridice din societate pe acțiuni în societate cu răspundere limitată.
2. Aprobarea proiectului de reorganizarea prin transformarea.
3. Aprobarea Actului de transmitere.
4. Aprobarea documentelor și regulamentele de constituire al societății cu răspundere limitată, creată în urma reorganizării «Orhei-Vit» SA, și alegerea organelor de conducere și control al acesteia.
5. Cu privire la împuternicirea cu drepturi de reprezentare interesele societății și a semnarea tuturor documentelor, legate de reorganizarea «Orhei-Vit» SA prin transformarea în societate cu răspundere limitată.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită cu starea la data de 19 octombrie 2017.

Acționarii «Orhei-Vit» S.A. pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi a adunării generale în zilele lucrătoare începând cu data de 31 octombrie 2017 de la 10.00 pînă la 16.00 în incinta Societății pe adresa: Republica Moldova, or. Chișinău, str. Industrială, 40, anticamera.

Pentru a participa la adunare acționarii trebuie să posede buletinul de identitate, reprezentanții acționarilor – buletinul de identitate și procura, legalizată în conformitate cu Legea cu privire la societățile pe acțiuni.

Relații la tel.: +373 22 835 402, +373 22 835 454.
Administrator

Stimate acționar**a «1000 de Mărunțuri» S.A.**

În conformitate cu art. 30 din Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012 în cadrul ofertei de retragere obligatorie a acționarilor „1000 de Mărunțuri” SA (cod ISIN MD14RUNT1004, IDNO 1003600112691, or. Chișinău, bd. Dacia, 16/1) Ofertantul Scripnic Mihail informează acționarii minoritari că:

În cazul în care mijloacele bănești transferate acționarilor prin mandat poștal au fost returnate, Ofertantul le-a transferat la contul bancar, special deschis pe numele Ofertantului și Emitentului, la BC «Victoriabank» SA, în favoarea acționarilor minoritari, cărora le-a fost adresată cererea de retragere obligatorie și nu au primit contravaloarea acțiunilor deținute.

Acționarii pot primi mijloacele bănești prin intermediul tuturor subdiviziunilor BC «Victoriabank» SA.

În atenția acționarilor S.A. „RED-Nord”

Consiliul Societății anunță convocarea repetată a Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor în data de 30.10.2017 pe adresa: mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 180 „A”. Începutul adunării: ora 12.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la aprobarea:
 - proiectului contractului de fuziune prin absorbție între S.A. „RED-Nord” (în calitate de societate absorbantă) și S.A. „RED Nord-Vest” (în calitate de societate absorbită);
 - actului de transmitere-primire;
 - bilanțului contabil consolidat provizoriu;
 - Statutului S.A. „RED-Nord” în redacție nouă;
 - statutului de personal al S.A. „RED-Nord”.
2. Cu privire la delegarea împuternicirilor Organului executiv pentru aprobarea bilanțului contabil consolidat și actului de predare-primire final.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor a fost perfectată la data de 25.09.2017. Înregistrarea participanților la Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor se va începe la ora 11.00.

Acționarii se pot familiariza cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor pe adresa: mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 180 „A” în perioada 25 – 27 octombrie 2017, între orele 8:00 – 17:00, la secretarul consiliului societății, dl. Pinzari Veaceslav (tel. 0231 53 130).

În atenția acționarilor SA «Artima»

Consiliul Societății anunță despre convocarea Adunării Generale ordinare anuală cu prezența acționarilor pentru data de 30 noiembrie 2017, orele 15.00 pe adresa: mun. Chișinău, Calea Leșilor 6, sala de festivități a societății

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Cu privire la examinarea Raportului economico-financiar al Societății pentru anul 2016.
2. Cu privire la examinarea Raportului Consiliului Societății.
3. Cu privire la Raportul Comisiei de cenzori.
4. Cu privire la direcțiile prioritate de dezvoltare a Societății în anul 2017.
5. Cu privire la Repartizarea pierderilor neacoperite ale anului 2016 din «Alte rezerve» formate din evaluarea mijloacelor fixe până la 30.09.1997.
6. Cu privire la normativul de repartizare a profitului obținut în anul 2017.
7. Cu privire la alegerea membrilor Consiliului Societății și stabilirea cuantumului remunerației membrilor consiliului.
8. Cu privire la alegerea Comisiei de cenzori și stabilirea cuantumului remunerației membrilor Comisiei de cenzori.
9. Cu privire la modificarea și complectarea Statutului Societății.
10. Cu privire la autentificarea semnăturilor pe procesul – verbal al Adunării Generale ordinare anuale a Acționarilor.

Înregistrarea acționarilor va avea loc între orele 14.00-14.45.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită pentru data de 23.10.2017.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pe chestiunile incluse în Ordinea de zi a Adunării Generale ordinare anuală a acționarilor începând cu data de 20.11.2017 pe adresa mun. Chișinău, Calea Leșilor 6, anticamera, între orele 14.00-16.00.

Pentru participare la adunare acționarii trebuie să prezinte actul de identitate, iar reprezentantul lor și procura s-au mandatul, întocmit în corespundere cu cerințele Legislației.

Consiliul SA.

SA «MOLDPRESA» (în proces de lichidare)

Anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor «Moldpresa» S.A., cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de „10” noiembrie 2017, orele 11-00, pe adresa: mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 7, oficiu 511. Înregistrarea participanților la adunare – de la orele 10-20 pînă la 10-50.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea planului de lichidare a societății.
2. Casarea creanțelor și datorii societății.
3. Repartizarea venitului societății (acoperirea pierderilor) acumulate în anii precedenți.
4. Aprobarea normativelor privind repartizarea venitului (acoperirea pierderilor) pentru anul 2017
5. Aprobarea bilanțului provizoriu de lichidare.
6. Aprobarea contractelor societății.

Lista acționarilor, pentru participare la adunare, va fi întocmită conform situației din 20 octombrie 2017.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi, începând cu „31” octombrie 2017 în zilele de lucru de la orele 10-00 până la 12-00, pe adresa: mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 7, oficiu 502.

Pentru participare la adunare este necesar să prezentați documentul ce autentifică identitatea, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, și procura autentificată conform legislației în vigoare a RM.

Lichidatorul societății

CV „CRICOVA” S.A.

La 21 septembrie 2017 s-a petrecut adunarea generală extraordinară a acționarilor pe adresa: RM, mun. Chișinău, or. Cricova, str. Ungureanu, 1, cu cvorumul de 100%.

AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

1. S-au aprobat completări și modificări în Statutul Societății (în redacție nouă).
2. S-au aprobat completări și modificări în Regulamentul Consiliului Societății.

Procesul-verbal nr. 01 din 21.09.2017 al Adunării generale extraordinare a acționarilor CV «Cricova» S.A. a fost autentificat de către membrii Comisiei de Cenzori a Societății în exercițiu.

Stimate acționar «Plai Basarabean» SA!

Consiliul societății pe acțiuni «Plai Basarabean», anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor cu prezența acționarilor, care va avea loc pe data 11.11.2017 la adresa: or. Chișinău, str. Teodorovici 12. Adunarea va începe la 13.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la majorarea capitalului social al societății prin efectuarea emisiunii suplimentare închise
2. Aprobarea etapelor emisiunii suplimentare închise de acțiuni și de subscriere a acestora
3. Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale a acționarilor

Înregistrarea acționarilor – între orele 12.00-13.00.

Lista acționarilor va fi întocmită conform situației din 25.10.2017. Acționarii prezintă pașaportul, iar reprezentanții lor – și procura autentificată în modul stabilit de lege.

Cu materialele ordinii de zi a adunării se poate familiariza începând cu 01.11.2017, între orele 08:00-09:00, la sediul societății, cu excepția zilelor de odihnă.

Relații suplimentare la tel: 060803389.

În anunțul publicat în Ziarul Capital Market, nr. 8(680) din 22.02.2017, pentru convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor «Plai Basarabean» SA, cuvintele „05.03.2017” se vor substitui cu „21.02.2017”
Administrator

"Banca de Finanțe și Comerț" S.A.

FIN 1 – BILANȚUL	Anul precedent celui gestionar (31.12.2016) *	Trimestrul III gestionar (30.09.2017)
1.1. Active		
Numerar și echivalente de numerar	880 605 537	1 009 946 818
Numerar	230 380 605	222 061 830
Depozite la vedere și echivalente de numerar	650 224 932	787 884 988
Active financiare deținute pentru tranzacționare	0	0
Instrumente derivate deținute pentru tranzacționare	0	0
Instrumente de capitaluri proprii	0	0
Instrumente de datorii	0	0
Credite și avansuri	0	0
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	0	0
Instrumente de capitaluri proprii	0	0
Instrumente de datorii	0	0
Credite și avansuri	0	0
Active financiare disponibile pentru vânzare	7 144 045	6 959 172
Instrumente de capitaluri proprii	7 144 045	6 959 172
Instrumente de datorii	0	0
Credite și avansuri	0	0
Împrumuturi și creanțe	1 218 450 217	1 341 967 140
Instrumente de datorii	0	0
Rezerva minimă obligatorie aferentă mijloacelor atrase în monedă liber convertibilă	96 465 179	94 370 760
Credite și avansuri	1 121 985 038	1 247 596 380
Investiții păstrate până la scadență	298 210 905	241 188 586
Instrumente de datorii	298 210 905	241 188 586
Credite și avansuri	0	0
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0
Acoperirea valorii juste	0	0
Acoperirea fluxurilor de trezorerie	0	0
Acoperirea investiției nete printr-o operațiune din străinătate	0	0
Acoperirea valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Acoperirea fluxurilor de trezorerie aferente unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite în cadrul unei operațiuni de acoperire a valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Imobilizări corporale	156 695 826	160 663 265
Mijloace fixe	156 695 826	160 663 265
Investiții imobiliare	0	0
Imobilizări necorporale	22 792 190	21 146 483
Fond comercial	0	0
Alte imobilizări necorporale	22 792 190	21 146 483
Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	0	0
Creanțe privind impozitele	2 754 555	2 132 555
Creanțe privind impozitul curent	2 754 555	2 132 555
Creanțe privind impozitul amânat	0	0
Active ce țin de contractele de asigurare și reasigurare	0	0
Alte active	33 028 274	94 395 500
Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute pentru vânzare	44 966 163	44 317 092
Active imobilizate luate în posesie și deținute pentru vânzare	29 418 543	28 769 473
Alte active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute pentru vânzare	15 547 619	15 547 619
TOTAL ACTIVE	2 664 647 711	2 922 716 611
1.2. Datorii		
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	0	0
Instrumente derivate deținute pentru tranzacționare	0	0
Poziții scurte	0	0
Depozite	0	0
Datorii constituite prin titluri	0	0
Alte datorii financiare	0	0
Datorii financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	0	0
Depozite	0	0
Datorii constituite prin titluri	0	0
Alte datorii financiare	0	0
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	2 216 762 280	2 442 407 101
Depozite	1 980 187 130	2 197 861 141
Datorii constituite prin titluri	0	0
Alte datorii financiare	236 575 150	244 545 961
Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	0	0
Acoperirea valorii juste	0	0
Acoperirea fluxurilor de trezorerie	0	0
Operațiuni de acoperire a unei investiții nete într-o operațiune din străinătate	0	0
Acoperirea valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Acoperirea fluxurilor de trezorerie aferente unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite în cadrul unei operațiuni de acoperire a valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	0	0
Provizioane	7 698 299	8 106 243
Provizioane pentru beneficiile angajaților	6 752 804	7 547 955
Restructurare	0	0
Cauze legale în curs de soluționare și litigii privind impozitele	0	0
Angajamente de creditare și garanții	0	0
Alte provizioane	945 495	558 288

Datorii privind impozitele	5 160 203	5 758 678
Datorii privind impozitul curent	1 813 272	2 036 247
Datorii privind impozitul amânat	3 346 930	3 722 431
Angajamente în cadrul contractelor de asigurare și de reasigurare	0	0
Alte datorii	13 736 784	10 829 681
Capital social rambursabil la cerere	0	0
Angajamentele incluse în grupuri de cedare, clasificate drept deținute pentru vânzare	0	0
TOTAL DATORII	2 243 357 565	2 467 101 704
1.3. Capitaluri proprii		
Capital social	131 544 200	131 544 200
– Capital vărsat	131 544 200	131 544 200
– Capital subscris nevărsat	0	0
Prime de capital	18 334 638	50 539 200
Alte capitaluri proprii	0	0
– Componenta de capitaluri proprii a instrumentelor financiare compuse	0	0
– Alte instrumente de capitaluri proprii	0	0
Rezerve din reevaluare și alte diferențe de evaluare aferente:	21 903 661	21 903 661
-Imobilizărilor corporale	21 903 661	21 903 661
-Imobilizărilor necorporale	0	0
-Operațiunilor de acoperire a investițiilor nete în operațiunile străine [porțiunea efectivă]	0	0
-Conversiei valutare	0	0
-Acoperirii fluxurilor de trezorerie [partea eficientă]	0	0
-Activelor financiare disponibile pentru vânzare	0	0
Activelor imobilizate și grupurilor destinate cedării, clasificate drept deținute pentru vânzare	0	0
Părții altor venituri și cheltuieli recunoscute aferente investițiilor în entități, contabilizate prin metoda capitalului	0	0
Alte elemente	0	0
Rezerve	274 532 948	263 393 146
Rezervele (pierderile acumulate) aferente investițiilor în entități, contabilizate prin metoda punerii în echivalență	0	0
Alte rezerve	274 532 948	263 393 146
(-) Acțiuni proprii	25 025 300	11 765 300
Pierdere, profitul ce se atribuie acționarilor băncii	0	0
(-) Dividende interimare	0	0
Interese minoritare [Interese care nu presupun control]	0	0
Rezerve din reevaluare și alte diferențe de evaluare	0	0
Alte	0	0
TOTAL CAPITAL	421 290 147	455 614 907
TOTAL CAPITAL ȘI DATORII	2 664 647 711	2 922 716 611

FIN 2. CONTUL DE PROFIT SAU PIERDERE CONSOLIDAT	Anul precedent celui gestionar (31.12.2016) *	Trimestrul III gestionar (30.09.2017)
Venituri din dobânzi	230 030 805	144 213 904
Active financiare pentru tranzacționare (dacă se contabilizează separat)	0	0
Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (dacă se contabilizează separat)	0	0
Active financiare disponibile pentru vânzare	137 669	8 210
Împrumuturi și creanțe	170 356 429	120 799 357
Investiții păstrate până la scadență	59 476 183	23 353 887
Instrumente derivate – Contabilitatea de acoperire, riscul de rată a dobânzii	0	0
Alte active	60 524	52 450
(-) Cheltuieli cu dobânzile	124 465 351	71 602 071
(-) Obligațiuni financiare pentru tranzacționare (dacă se contabilizează separat)	0	0
(-) Obligațiuni financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (dacă se contabilizează separat)	0	0
(-) Datorii financiare evaluate la cost amortizat	124 465 351	71 602 071
(-) Instrumente derivate – Contabilitatea de acoperire, riscul de rată a dobânzii	0	0
(-) Alte datorii	0	0
(-) Cheltuieli cu capitalul social rambursabil la cerere	0	0
Venituri din dividende	30 441	4 095
Venituri din active financiare pentru tranzacționare (dacă se contabilizează separat)	0	0
Venituri din active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (dacă se contabilizează separat)	0	0
Venituri din active financiare disponibile pentru vânzare	30 441	4 095
Venituri din taxe și comisioane	67 107 946	57 681 221
(-) Cheltuieli cu taxe și comisioane	21 670 972	19 750 638
Câștiguri (pierderi) realizate aferente activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere – net	-2 137 292	-2 375 163
Active financiare disponibile pentru vânzare	0	0
Împrumuturi și creanțe	-2 137 292	-2 375 163
Investiții păstrate până la scadență	0	0
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	0	0
Alte	0	0
Câștiguri sau pierderi privind activele și datoriile financiare deținute pentru tranzacționare – net	0	0
Câștiguri sau pierderi privind activele și datoriile financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere – net	1 056	1 122
Câștiguri sau pierderi din contabilitatea de acoperire – net	0	0
Diferențe de curs de schimb [câștig (pierdere)]- net	51 399 088	43 603 866
Câștiguri (pierderi) din de-recunoașterea activelor, altele decât cele deținute pentru vânzare – net	1 072 922	254 268
Venituri din contracte de asigurare și reasigurare – net	0	0
Alte venituri/cheltuieli din contracte de asigurare și reasigurare – net	0	0
Alte venituri operaționale	3 763 076	4 180 577
(-) Alte cheltuieli operaționale	15 198 687	12 833 640
(-) Cheltuieli administrative	103 546 554	86 238 557

(-) Cheltuieli privind remunerarea muncii	50 198 126	44 686 031
(-) Prime	3 932 264	2 815 210
(-) Defalcări privind fondul de pensii, asigurarea socială și alte plăți	16 274 201	14 341 300
(-) Cheltuieli generale și administrative	33 141 962	24 396 016
(-) Amortizarea	11 169 930	10 564 731
(-) Mijloace fixe	6 872 899	7 168 159
(-) Investiții imobiliare	0	0
(-) Alte imobilizări necorporale	4 297 031	3 396 572
(-) Provizioane reluări de provizioane	11 425 344	6 672 850
(-) Deprecierea activelor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	4 563 157	4 850 166
(-) Active financiare evaluate la cost [instrumente de capitaluri proprii necotate și instrumente derivate legate de acestea]	0	0
(-) Active financiare disponibile pentru vânzare	0	184 874
(-) Împrumuturi și creanțe	4 563 157	4 665 292
(-) Investiții păstrate până la scadență	0	0
(-) Deprecierea activelor nefinanciare	90 552	-336 484
(-) Mijloace Fixe	0	0
(-) Investiții imobiliare	0	0
(-) Fond comercial	0	0
(-) Alte imobilizări necorporale	-35 326	-9 118
(-) Investiții în companii asociate prin metoda punerii în echivalență	0	0
(-) Altele	125 878	-327 366
Fond comercial negativ recunoscut imediat în profit sau pierdere	0	0
Cota parte a profitului din întreprinderile asociate	0	0
Profitul sau (-) pierderea din active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute pentru vânzare, care nu pot fi considerate activități întrerupte	0	0
Total profit sau (-) pierdere din operațiuni continue înainte de impozitare	59 137 493	35 387 721
Cheltuieli sau venituri cu impozitul aferent profitului sau pierderii din operațiuni continue	3 060 743	1 135 388
Total profit sau (-) pierdere din operațiuni continue după impozitare	56 076 750	34 252 333
Profit sau pierdere din activități întrerupte după impozitare	0	0
Total profit sau (-) pierdere aferent/exercițiului	56 076 750	34 252 333
Atribuit interesului care nu controlează	0	0
Atribuit acționarilor băncii	0	0

Informația privind activitatea economico-financiară

“Banca de Finanțe și Comerț” S.A. la situația din 30 septembrie 2017

Denumirea indicatorilor	Unitatea de măsură	Normativ	De facto		
			Luna gestionară (30.09.17)	Luna precedentă celei gestionare (31.08.17)	Anul precedent celui gestionar * (31.12.16)
CAPITAL					
Capitalul social	mil. lei	≥ 100	131,54	131,54	131,54
Capitalul de gradul I	mil. lei	≥ 200	354,15	348,64	321,70
Capitalul normativ total (CNT)	mil. lei		354,15	348,64	321,70
Active ponderate la risc	mil. lei		1 488,15	1 469,98	1 183,50
Suficiența capitalului ponderat la risc (≥ 16%)	%	≥ 16%	23,80	23,72	27,18
Capital de gradul I / Active ponderate la risc	%		23,80	23,72	27,18
Capitalul normativ total / Total active	%		12,12	11,93	12,07
Mărirea calculată dar nerezerată a reducerilor pentru pierderi la active și angajamente condiționale	mil. lei		58,41	57,43	54,90
Nivelul de afectare a capitalului	%		-0,17	-1,46	-4,95
Total datorii / Total capital			5,41	5,50	5,32
Cota investițiilor străine în capitalul social al băncilor	%		13,03	13,03	13,03
ACTIVE					
Mijloace bănești datorate de bănci, cu excepția Băncii Naționale a Moldovei (suma de bază)	mil. lei		166,18	160,56	190,54
Mijloace bănești datorate de băncile străine (suma de bază)	mil. lei		163,47	157,74	188,05
Mijloace bănești datorate de bănci, cu excepția Băncii Naționale a Moldovei (suma de bază) / CNT			0,47	0,46	0,59
Mijloace bănești datorate de băncile străine (suma de bază) / CNT			0,46	0,45	0,58
Soldul datoriei la credite (suma de bază)	mil. lei		1 249,46	1 237,69	1 095,76
Soldul datoriei la credite neperformante (suma de bază)	mil. lei		33,53	34,63	44,09
Soldul datoriei la credite neperformante (suma de bază) / CNT	%		9,47	9,93	13,71
Soldul datoriei la credite neperformante nete (suma de bază) / CNT	%		3,70	3,97	4,65
Soldul datoriei la credite neperformante (suma de bază) / Soldul datoriei la credite (suma de bază)	%		2,68	2,80	4,02
Soldul activelor neperformante nete / CNT	%		10,74	11,68	13,58
Suma reducerilor calculate pentru pierderi la active și angajamente condiționale	mil. lei		98,05	97,85	103,56
Suma reducerilor pentru pierderi din deprecieri formate la active și angajamente condiționale conform SIRF	mil. lei		39,64	40,42	48,67
Suma reducerilor calculate pentru soldul datoriei la credite (suma de bază) / Soldul datoriei la credite (suma de bază)	%		3,93	3,96	4,78
Total credite expirate	mil. lei		27,70	22,28	31,80
Valoarea medie lunară a activelor generatoare de dobândă / Valoarea medie lunară a activelor	%		75,56	75,07	76,09
Soldul datoriei la credite în valută străină (suma de bază) / Soldul datoriei la credite (suma de bază)	%		22,63	22,00	26,52
Total active / Total capital			6,41	6,50	6,32
Suma expunerilor “mari” / Capitalul normativ total		≤ 5	0,00	0,00	0,33

Suma primelor zece datorii nete la credite minus reducerile / Soldul datoriei la credite net (suma de bază)	%	≤ 30	21,18	21,50	23,15
Expunerea netă maximă asumată față de o persoană sau un grup de persoane acționind concertat / CNT	%	≤ 15	9,07	0,00	11,51
Expunerea totală maximă a băncii față de o persoană afiliată și/sau un grup de persoane acționind concertat cu persoana afiliată băncii / CNT	%	≤ 10	1,64	1,66	1,99
Total expuneri față de persoanele afiliate / Capitalul de gradul I	%	≤ 20	3,93	3,74	3,88
Soldul datoriei la credite (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)			0,57	0,56	0,55
Soldul creditelor acordate nerezidenților / Total credite	%		0,71	0,73	0,92
Total credite acordate IMM-urilor	mil. lei		590,23	584,84	573,60
Total credite neperformante acordate IMM-urilor / Total credite acordate IMM-urilor	%		4,38	4,67	6,17
Soldul datoriei la credite, suma de bază pe tipuri de debitori:					
Persoane juridice rezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate	mil lei		963,83	963,51	889,52
Persoane juridice nerezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate	mil lei		8,93	9,05	10,13
Persoane fizice rezidente	mil lei		276,70	265,12	196,11
Persoane fizice nerezidente	mil lei		0,00	0,00	0,00
Soldul datoriei la credite, suma de bază pe tipuri de monede:					
acordate în MDL	mil lei		966,74	965,34	805,15
acordate în USD (echivalentul în lei)	mil lei		109,55	105,16	124,24
acordate în EUR (echivalentul în lei)	mil lei		173,16	167,18	166,38
acordate în alte valute străine (echivalentul în lei)	mil lei		0,00	0,00	0,00
Imobilizări corporale / CNT	%	≤ 50	43,63	44,10	46,20
Imobilizări corporale și cote de participare / CNT (≤ 100)	%	≤ 100	45,69	46,19	48,46

VENITURI ȘI PROFITABILITATE					
Rentabilitatea activelor (ROA)	%		1,62	1,51	2,12
Rentabilitatea capitalului (ROE)	%		10,44	9,71	13,59
Venitul net aferent dobânzilor / Total venit	%		29,05	29,20	29,87
Cheltuieli neafereente dobânzilor / Total venit	%		57,65	57,72	48,91
Venitul din dobânzi anualizat / Valoarea medie lunară a activelor generatoare de dobândă	%		9,05	9,14	11,78
Marja netă a dobânzii (MJDnet)	%		4,56	4,55	5,41
Indicele eficienței (Ief)	%		123,77	122,29	132,44

LICHIDITATE					
Principiul I – Lichiditatea pe termen lung		≤ 1	0,69	0,71	0,64
Principiul II – Lichiditatea curentă	%	≥ 20%	48,39	48,60	48,32
Principiul III – Lichiditatea pe benzi de scadență					
- pînă la o lună inclusiv		>1	2,76	2,81	2,74
- între o lună și 3 luni inclusiv		>1	32,55	23,96	24,70
- între 3 și 6 luni inclusiv		>1	6,91	7,52	4,65
- între 6 și 12 luni inclusiv		>1	3,32	3,65	4,35
- peste 12 luni		>1	3,16	3,08	3,46
Soldul activelor lichide / Soldul depozitelor persoanelor fizice (suma de bază)	%		97,88	100,81	96,48
Soldul depozitelor persoanelor fizice (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)	%		65,83	63,95	67,51
Soldul depozitelor persoanelor juridice, cu excepția băncilor (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)	%		34,17	36,05	32,48
Soldul depozitelor în valută străină (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)	%		37,63	37,21	39,60
Mijloace bănești datorate băncilor, cu excepția celor de la Banca Națională a Moldovei (suma de bază)	mil. lei		0,00	0,00	0,20
Mijloace bănești datorate băncilor străine (suma de bază)	mil. lei		0,00	0,00	0,20
Mijloace bănești datorate băncilor, cu excepția celor de la Banca Națională a Moldovei (suma de bază) / CNT			0,00	0,00	0,00
Mijloace bănești datorate băncilor străine (suma de bază) / CNT			0,00	0,00	0,00

SENSIBILITATE LA RISCUL PIEȚEI					
Ponderea activelor bilanțiere în valută străină și activelor atașate la cursul valutar în totalul activelor	%		28,49	28,36	29,81
Ponderea obligațiilor bilanțiere în valută străină și obligațiilor atașate la cursul valutar în totalul activelor	%		28,77	28,52	29,90
Total active bilanțiere în valută străină / Total active	%		25,46	25,31	27,41
Total obligațiuni bilanțiere în valută străină / Total obligațiuni	%		34,08	33,70	35,51

DATE GENERALE					
Numărul total de angajați ai băncii	nr.		652	643	621
Subdiviziuni ale băncii:	nr.		101	102	99
- filiale	nr.		17	17	17
- reprezentanțe	nr.		0	0	0
- agenții	nr.		84	85	82
- puncte de schimb valutar	nr.		0	0	0

* situațiile financiare neconfirmate de audit extern
Nota: Informația este dezvoltată, conform cerințelor expuse în Regulamentul cu privire la dezvoltarea de către băncile din R. Moldova a informației aferente activităților lor.

Președintele Băncii Contabil-șef

Hvorostovschi V. Socolov S.

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
сентябрь 2017 г.

2

Постановление о предписании
некоторым страховым
и/или перестраховочным
брокерам

3

Лей укрепился.
Что дальше?

5

С 28 октября хозяйствующие субъекты Молдовы будут пользоваться единой налоговой накладной

Все хозяйствующие субъекты, являющиеся плательщиками НДС, а также те, кто не зарегистрированы в качестве плательщиков НДС, но обязаны вести бухгалтерский учет, будут использовать в процессе осуществления экономической и финансовой деятельности единую налоговую накладную для документирования как налогооблагаемых НДС операций, так и необлагаемых. Соответствующее положение вступит в силу 28 октября, заявила сегодня на пресс-конференции глава управления Минфина Аlesia Богиу, передает МОЛДПРЕС.

По ее словам, целью данного изменения является упрощение способа документирования экономических операций посредством использования единого первичного документа со специальным режимом для

обоснования операций предоставления активов и услуг, независимо от того, облагаются ли они НДС.

«Чтобы облегчить использование стандартного формуляра первичного документа со специальным режимом «Налоговая накладная», был утвержден новый формуляр налоговой накладной и инструкции по ее заполнению. В то же время налоговая накладная будет использоваться и в случаях перевода / передачи активов без передачи права собственности», – уточнила Аlesia Богиу.

В свою очередь заместитель начальника Государственной налоговой службы Игорь Ста-

винский отметил, что сам процесс получения новых налоговых накладных не изменился. «Как и раньше, субъекты, запрашивающие первичную документацию строгой отчетности, и впредь смогут пользоваться электронными налоговыми услугами, которые позволяют им на расстоянии заказывать документы в Государственной налоговой службе. Цена новых налоговых накладных не изменится», – сказал Ставинский.

Он уточнил, что запасы счетов-фактур и налоговых накладных, напечатанных до 28 октября, могут быть использованы до их полного исчерпания.

Согласно данным ГНС, в течение последних двух лет среди налогоплательщиков получает все более широкое распространение способ получения налоговых накладных по присвоению ГНС диапазона серии и номера. Эта процедура осуществляется исключительно через электронные каналы связи между налоговым органом и налогоплательщиками. В течение 2016 года Государственная налоговая служба присвоила таким образом 11,4 млн серий и номеров для собственного распечатывания счетов-фактур и налоговых накладных, а за девять месяцев этого года – 13,8 млн серий и номеров.

Курс валют
на 25.10.2017 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.3222
EUR	1	20.3692
UAH	1	0.6495
RON	1	4.4281
RUB	1	0.3016

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

**Внимание
читателей!**

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Вниманию компаний – субъектов публичного интереса!

Оператор Официального механизма накопления информации ÎS Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

**Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445**

Объявление

Об организации и проведении информационной публичной кампании

Настоящим Национальная комиссия по финансовому рынку в целях исполнения Закона №234 от 03.10.2016 О Едином центральном депозитарии ценных бумаг, сообщает о начале процедуры отбора хозяйствующего субъекта – оператора услуг, который должен организовать и провести информационную публичную кампанию по проверке данных реестров держателей ценных бумаг финансовых организаций и страховых обществ.

Ценовая оферта должна соответствовать Техническому заданию, которое можно получить, обратившись по электронному адресу irina.soimu@cnrf.md или по телефону 022-859-453.

Крайний срок подачи предложений: 10.11.2017.

Банковские реквизиты **Фонда компенсации инвесторов** открыты в соответствии с Положением о Фонде компенсации инвесторов, утвержденным Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №32/2 от 16.06.2014:

Национальная комиссия по финансовому рынку
Налоговый код:
1007601001293,
BC „Victoriabank” SA
филиал №11 Кишинев
Код банка: VICBMD2X883;
Банковский счет: 225181145.

Национальная комиссия по финансовому рынку

БЮЛЛЕТЕНЬ • 9 • 2017

РЫНОК КАПИТАЛА

ПЕРВИЧНЫЙ РЫНОК

В сентябре 2017 года Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) зарегистрировала в Государственном реестре ценных бумаг (ГРЦБ) одну дополнительную эмиссию ценных бумаг на сумму 2,00 млн леев, отраженную в Таблице №1.

Объем эмиссий акций в сентябре 2017 года снизился по сравнению с соответствующим месяцем прошлого года на 21,87 млн леев или на 91,62% (Диаграмма №1).

В январе – сентябре 2017 года была проведена 21 эмиссия ценных бумаг на общую сумму 228,47 млн леев, что на 175,56 млн леев или на 43,45% меньше, чем за аналогичный период предыдущего года (Диаграмма №2).

Динамика объема и количества эмиссий ценных бумаг в январе – сентябре 2013 – 2017 гг. отражена в Диаграмме №2 и Диаграмме №3.

В январе – сентябре 2017 года иностранные инвестиции составили 48,22 млн леев или 21,11% от общей суммы эмиссий акций.

Кроме того, объем иностранных инвестиций в январе – сентябре 2017 года снизился на 57,27 млн леев или на 54,29% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Диаграмма №4).

СДЕЛКИ НА ВТОРИЧНОМ РЫНКЕ

В сентябре 2017 года на вторичном рынке было осуществлено 7116 сделок с корпоративными ценными бумагами на сумму 31,14 млн леев, в сделках участвовало 1,75 млн ценных бумаг.

Ежемесячная динамика сделок на вторичном рынке в январе – сентябре 2017 г. представлена в Диаграмме №5.

В январе – сентябре 2017 года на вторичном рынке было проведено 19188 сделок на сумму 383,08 млн леев, что на 711,54 млн леев или на 65% меньше, чем в январе – сентябре предыдущего года (Таблица №2).

Доля сделок на вторичном рынке в сентябре 2017 года по объему и количеству сделок отражена в Диаграмме №6 и Диаграмме №7.

В сентябре 2017 года на вторичном рынке НКФР не были утверждены проспекты добровольных публичных предложений акций.

СДЕЛКИ НА РЕГУЛИРУЕМОМ РЫНКЕ

В сентябре 2017 года на регулируемом рынке было проведено девять сделок на сумму 3,08 млн леев, в сделках участвовало 0,02 млн ценных бумаг.

В структуре сделок, осуществленных на регулируемом рынке в сентябре 2017 года, наибольшая доля по объему приходится на сделки купли-продажи с акциями, выпущенными четырьмя эмитентами, что составляет 2,78 млн леев или 90,26% от общего объема сделок на регулируемом рынке. Кроме того, объем одной сделки на условиях добровольного предложения на вторичном рынке составила 0,3 млн леев или 9,74% от общего объема сделок на регулируемом рынке (Диаграмма №8).

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ В РАМКАХ МНОГОСТОРОННЕЙ ТОРГОВОЙ СИСТЕМЫ (МТС)

В сентябре 2017 года в рамках МТС было осуществлено семь сделок с акциями, выпущенными шестью эмитентами, на сумму 0,21 млн леев, в сделках участвовало 0,09 млн ценных бумаг.

В структуре сделок, осуществленных в сентябре 2017 года в рамках МТС, наибольшая доля приходится на сделки по итогам аукционов по продаже единых пакетов акций, выпущенных тремя эмитентами, – 0,17 млн леев или 80,95% от общего объема сделок в рамках МТС. Кроме того, четыре сделки купли-продажи с акциями, выпущенными тремя эмитентами, составили 0,04 млн леев или 19,05% от общего объема сделок в рамках МТС (Диаграмма №9).

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ ВНЕ РЕГУЛИРУЕМОГО РЫНКА ИЛИ ВНЕ МТС

Согласно отчетам, представленным субъектами, в сентябре 2017 года вне регулируемого рынка или вне МТС было осуществлено 7100 сделок на сумму 27,85 млн леев, в сделках участвовало 1,64 млн единиц ценных бумаг.

В структуре сделок, осуществленных вне регулируемого рынка или вне МТС, за отчетный период наибольшая доля по объему приходится на сделки приобретения эмитентом собственных ценных бумаг в результате реорганизации, составившие 14,8 млн леев или 53,14% от общего объема сделок вне регулируемого рынка или вне МТС.

Кроме того, сделки обязательного отзыва на условиях ст. 30 Закона о капитале составили 9,48 млн леев или 34,04%, сделки дарения между лицами, являющимися супругами или родственниками до II колена, составили 1,72 млн леев или 6,18%, сделки купли-продажи – 1,3 млн леев или 4,67% и другие сделки – 0,55 млн леев или 1,97% от общего объема сделок вне регулируемого рынка или вне МТС (Диаграмма №10).

MD 2012, мун. Кишинев, пр-т Штефана чел Маре, 77, тел. (373 22) 859 401; www.cnfr.md

Управление внешних отношений и развития: тел. (373 22) 859 430

Диаграмма №1 Объем эмиссий ценных бумаг в сентябре 2013 – 2017 гг.

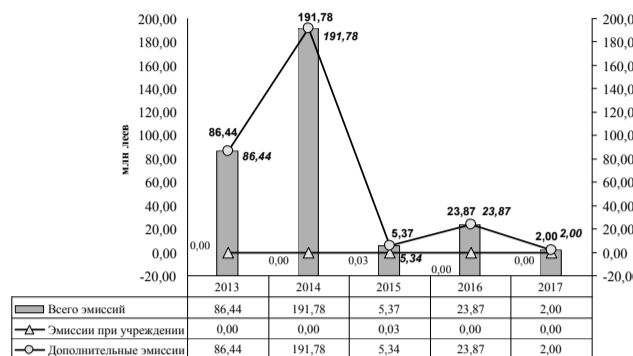

Диаграмма №2 Объем эмиссий ценных бумаг в январе – сентябре 2013 – 2017 гг.

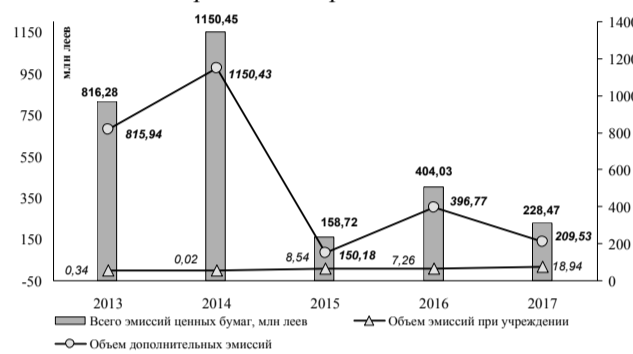

Диаграмма №3 Количество эмиссий ценных бумаг в январе – сентябре 2013 – 2017 гг.

Диаграмма №4 Объем иностранных инвестиций в январе – сентябре 2013 – 2017 гг.

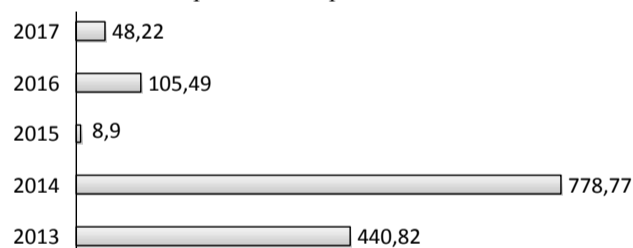

Диаграмма №5 Ежемесячная динамика сделок на вторичном рынке в январе – сентябре 2017 г.

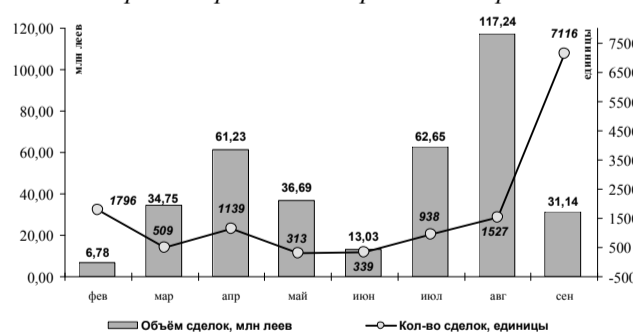

Таблица №1 Эмиссии ценных бумаг, зарегистрированных в Государственном реестре ценных бумаг (ГРЦБ) в сентябре 2017 года

Наименование эмитента	Код ISIN ценных бумаг	Сумма эмиссии, леев	Кол-во размещенных ценных бумаг, единиц	Номинальная стоимость ценной бумаги, леев	Стоимость размещения ценной бумаги, леев
Дополнительные эмиссии акций					
CENTRUL II SA	MD14CENT1001	2 000 000	2 000 000	1	1
Всего		2 000 000			

Таблица №2 Показатели объемов сделок с корпоративными ценными бумагами в январе – сентябре 2016 – 2017 гг.

январь – сентябрь	Регулируемый рынок		Многосторонняя торговая система (МТС)		Вне регулируемого рынка или МТС		Всего вторичный рынок	
	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев
2016	177	332,78	435	5,28	4453	756,56	5065	1094,62
2017	265	92,60	73	2,92	18850	287,56	19188	383,08

Диаграмма №6 Структура сделок на вторичном рынке, сентябрь 2017 г. (по объему сделок)

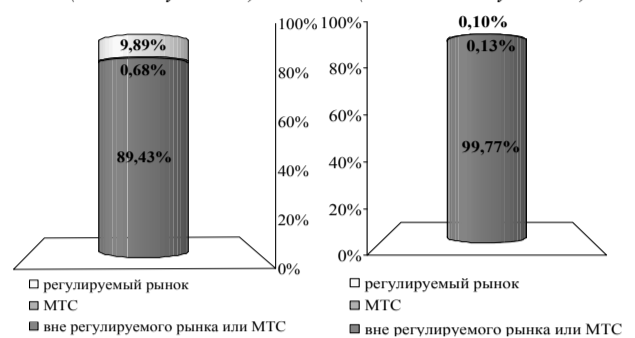

Диаграмма №7 Структура сделок на вторичном рынке, сентябрь 2017 г. (по количеству сделок)

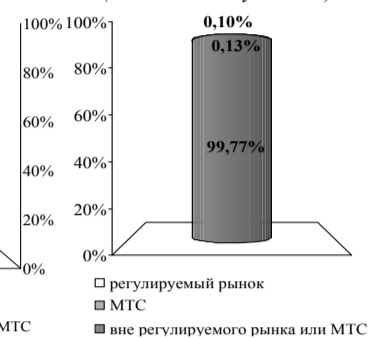
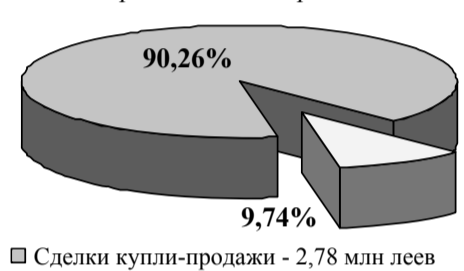

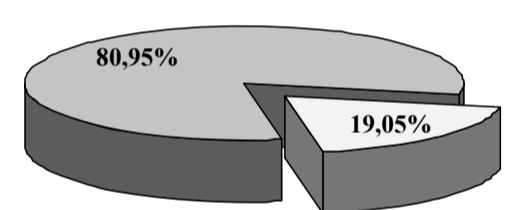
Диаграмма №8 Структура сделок на регулируемом рынке в сентябре 2017 г.

Сделки купли-продажи - 2,78 млн леев

Сделки на условиях публичных предложений на вторичном рынке - 0,3 млн леев

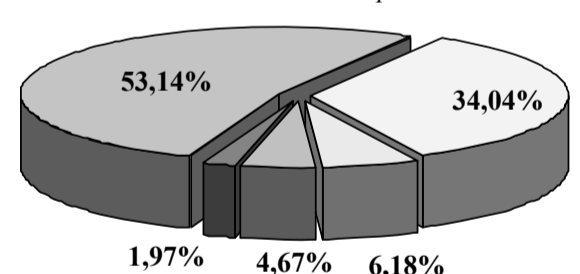
Диаграмма №9 Структура сделок, осуществленных в рамках МТС в сентябре 2017 г.

Сделки в результате голосовых аукционов (единый пакет) - 0,17 млн леев

Сделки купли-продажи - 0,04 млн леев

Диаграмма №10 Структура сделок, осуществленных вне регулируемого рынка или вне МТС в сентябре 2017 г.

Сделки приобретения эмитентом собственных ценных бумаг в результате реорганизации - 14,8 млн леев

Сделки обязательного отзыва на условиях ст. 30 Закона №171 - 9,48 млн леев

Сделки дарения между лицами, являющимися супругами, родственниками до II колена включительно - 1,72 млн леев

Сделки купли-продажи - 1,3 млн леев

Другие сделки - 0,55 млн леев

ПОСТАНОВЛЕНИЕ о предписании некоторым страховым и/или перестраховочным брокерам

№46/4 от 16.10.2017 (в силу 16.10.2017)
Мониторул Официал ал Р. Молдова
№364-370 ст. 1880 от 20.10.2017

Вследствие мониторинга процесса согласования с условиями лицензирования было установлено, что некоторые страховые и/или перестраховочные брокеры, владеющие лицензией на право осуществления посреднической деятельности в страховании и/или перестраховании, не привели свою деятельность в соответствие с положениями ст. 49 ч. 2 п. б) Закона о страховании №407-XVI от 21.12.2006 и ст. II ч. (1) Закона №4 от 25.02.2016 о внесении изменений и дополнений Закона о страховании №407-XVI от 21 декабря 2006 года, которые устанавливают размер и срок увеличения уставного капитала страховых и/или перестраховочных брокеров, на основании ст. 1 ч. (1), ст. 3, ст. 4 ч. (1), ст. 8 п. б), п. с) и п. f), ст. 9 ч. (1) п. d), ст. 21 ч. (1), ст. 22 ч. (1) и ч. (3), ст. 25 ч. (1) Закона о Национальной комиссии по финансовому рынку №192-XIV от 12.11.1998 (повторно опубликован в Официальном мониторе Республики Молдова, 2007, №117-126 BIS), ст. 1, ст. 49 ч. (1) и ч. (2) п. б), ст. 54 ч. (2) п. f) Закона о страховании №407-XVI от 21.12.2006 (Официальный монитор Республики Молдова, 2007, №47-49, ст. 213), п. 6 пп. d) и п. 7.9 пп. b) Регламента об организации и функционировании Национальной комиссии по финансовому рынку, утвержденного Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №48/5 от 27.09.2007 (Официальный монитор Республики Молдова, 2007, №157-160, ст. 587), Национальная комиссия по финансовому рынку

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Приостановить действие лицензии страховых и/или перестраховочных брокеров (согласно приложению №1) на право осуществления посреднической деятельности в страховании и/или перестраховании до приведения уставного капитала в соответствие с требованиями законодательства.

2. Предписать должностным лицам страховых и/или перестраховочных брокеров (согласно приложению №2), в течение 30 рабочих дней, представить Национальной комиссии по финансовому рынку необходимые документы в целях приведения уставного капитала в соответствие с требованиями законодательства.

3. Предупредить страховых и/или перестраховочных брокеров, указанных в приложениях №1 и №2, что в случае несоблюдения настоящего предписания лицензии на право осуществления посреднической деятельности в страховании и/или перестраховании будут отозваны.

4. Контроль над исполнением настоящего постановления возложить на генеральное управление страхового надзора.

Настоящее постановление вступает в силу со дня принятия, публикуется на официальной веб-странице Национальной комиссии по финансовому рынку (www.cnpf.md) и в Официальном мониторе Республики Молдова.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ
КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ
Валериу КИЦАН

Приложение №1 к Постановлению НКФР №46/4 от 16.10.2017

Страховые и/или перестраховочные брокеры, которые не увеличили уставный капитал (срок увеличения УК – 18 месяцев 01.04.2016-01.10.2017)

№	Наименование страхового и/или перестраховочного брокера	IDNO	Юридический адрес	Контактный телефон	Серия, №лицензии	Срок действия лицензии
1	Broker de Asigurare – Reasigurare "SOCIÉTÉ DE COURTAGE" S.R.L.	1007600068877	MD-2001, mun. Chişinău, str. Bucureşti, 17, of. 1	(022)271 883	CNPF 000839	01.03.2013 – termen nelimitat
2	"ANAVIMAX BROKER ASIGURARE DE VIAŢĂ" S.R.L.	1004600038530	MD-2051, mun. Chişinău, str. Paris, 26a	67 124 597	CNPF 000725	26.04.2013 – termen nelimitat
3	Broker de Asigurare– Reasigurare "PARTENER-BROKER" S.R.L.	1008600051368	MD-2001, mun. Chişinău, str. 31 August 1989,31	(022)542 081	CNPF 000763	23.05.2014 – termen nelimitat
4	Broker de Asigurare – Reasigurare "BIRMAN GRUP "S.R.L.	1008600054118	MD-2012, mun. Chişinău, str. Armenească, 25, ap. 11	69 082 450	CNPF 000767	06.06.2014 – termen nelimitat
5	Broker de Asigurare – Reasigurare "GAMA PERFECT ASIG" S.R.L.	1009600034087	MD – 2004, mun. Chişinău, str. Bucureşti, 105/1, of. 1	(022)000 731	CNPF 000834	18.11.2014 – termen nelimitat
6	Broker de Asigurare – Reasigurare "HERMINA" S.R.L.	1010600026491	MD-2049, mun. Chişinău, str. Astronom Nicolae Donici, 18	(022)743 977	CNPF 000831	21.08.2015 – termen nelimitat
7	Broker de Asigurare – Reasigurare "EXCLUSIV BROKER" S.R.L.	1011600004827	MD-2059, mun. Chişinău, str. Teodoroiu, 36	(022)313 461	CNPF 000757	04.04.2014 – termen nelimitat
8	Broker de Asigurare – Reasigurare "REGALASIG" S.R.L.	1012600038076	MD-2004, mun. Chişinău, bd. Ştefan cel Mare şi Sfînt, 147		CNPF 000772	19.09.2014 – termen nelimitat

Приложение №2 к Постановлению НКФР №46/4 от 16.10.2017

Страховые и/или перестраховочные брокеры, которые инициировали процедуру увеличения капитала путем внесения денежных средств на расчетные счета

№	Наименование страхового и/или перестраховочного брокера	IDNO	Юридический адрес	Контактный телефон	Серия, №лицензии	Срок действия лицензии
1	Societatea Comercială "T. A. T. I. GRUP BROKER DE ASIGURARE" S.R.L.	1006600013342	MD-2009, mun. Chişinău, str. Ismail, 33, bir. 512	(022)924 484	CNPF 000723	19.04.2013 – termen nelimitat
2	Societatea de Broker de Asigurare – Reasigurare "TOP BROKER" S.R.L.	1007600059138	MD-2009, mun. Chişinău, str.M. Eminescu, 6	(022)245 218	CNPF 000729	31.05.2013 – termen nelimitat
3	Broker de Asigurare – Reasigurare "AMP BROKER" S.R.L.	1006600032141	MD-6814, r-nul Ialoveni, s. Dănceni, str. C. Negruzzi, 3	(022)225 896	CNPF 000732	07.06.2013 – termen nelimitat
4	Broker de Asigurare – Reasigurare "GLOBAL BROKER" S.R.L.	1010600008839	MD-2001, mun. Chişinău, str. Alexandru cel Bun 27, of. 17	(022)270 460	CNPF 000799	28.07.2015 – termen nelimitat
5	Broker de Asigurare "PLUS ASIG" S.R.L.	1015600035157	MD-2023, mun. Chişinău, str. Transnistria, 4	68 160 590	CNPF 000844	25.03.2016 – termen nelimitat

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.
E-mail: info@cnpf.md

Правительство и НКФР до 1 января 2020 г. должны разработать и представить Парламенту проекты законодательных актов о гарантировании сберегательных вкладов членов ссудо-сберегательных ассоциаций

Это предусматривают поправки в Закон о ссудо-сберегательных ассоциациях, которые Парламент принял в окончательном чтении. В то же время во втором чтении из документа были исключены положения, предусматривающие создание Фонда гарантирования сберегательных вкладов и возможность введения специального управления в ссудо-сберегательных ассоциациях.

В частности, профильная парламентская комиссия по экономике, бюджету и финансам согласилась с предложением исключить из законопроекта новые положения, касающиеся Фонда гарантирования сберегательных вкладов, поскольку считает возможным продвигать его создание через отдельный законопроект, после проведения анализа его влияния на всю систему.

Кроме того, будет рассмотрена необходимость предоставления функций по стабилизации в рамках внедрения схемы гарантирования для системы ссудо-сберегательных ассоциаций.

Наряду с этим, учитывая, что в некоторых случаях процесс внедрения процедуры спецуправления может привести к необоснованным расходам, не отвечающим приоритетной цели защиты вкладчиков, а также с учетом необходимости оценки влияния этой процедуры, комиссия согласилась исключить из законопроекта положения, касающиеся введения процедуры специального управления в ссудо-сберегательных ассоциациях.

Во избежание конфликта интересов, в законе были прописаны специальные обязанности для администраторов и служащих ассоциации.

Другие изменения предусматривают расширение срока приостановления лицензии ССА для предусмотренных случаев нарушений с 6 до 12 месяцев, упрощение процедуры проведения общего собрания ССА, в частности, снижение минимально допустимого числа участников, поскольку в нынешней ситуации из-за отсутствия кворума зачастую нельзя принимать важные решения по вопросам, находящимся в исключительной компетенции общего собрания ССА.

Парламент одобрил увеличение доходной и расходной частей бюджета государственного социального страхования на 2017 г.

Соответствующий законопроект был принят сразу в двух чтениях. Согласно внесенным изменениям, в частности, доходная часть бюджета государственного социального страхования на текущий год увеличена на 149,9 млн леев – до 17 млрд 663,6 млн леев, а расходная часть повышена на 276,2 млн леев – до 17 млрд 789,9 млн леев. В результате дефицит бюджета составит 126,3 млн леев и будет покрыт за счет сальдо средств на 1 января 2017 г.

Как сообщало ранее агентство InfoMarket, в доходной части бюджета государственного социального страхования на текущий год правительством была увеличена сумма поступлений от уплаты работодателями и работниками взносов обязательного социального страхования (на 223,9 млн леев).

В то же время планировалось снижение на 81,7 млн леев (до 6 млрд 105,2 млн леев) трансфертов из госбюджета на покрытие расходов специального назначения, так как они оплачиваются напрямую из госбюджета. Это касается увеличения расходов бюджета социального страхования, то это связано с введением надбавок для госслужащих за интенсивность труда, повышением размера пособий за временную нетрудоспособность и социальные выплаты, расходами на выплату компенсаций в связи с реформой публичной администрации.

InfoMarket

Важа Джаши:

«Мы хотим поставить Молдову на глобальную карту рынка зерновых и масличных культур»

Аграрно-логистический форум «Днепр – Дунай – Черное море», организованный информационно-аналитическим агентством АПК-Информ (лидер на рынке информационных услуг аграрной тематики в странах СНГ), в этом году впервые прошел в Кишиневе. Генеральным спонсором и организатором форума выступила группа компаний Trans Oil. Президент группы компаний Важа Джаши (Vaja Jhashi) дал эксклюзивное интервью агентству InfoMarket.

– Молдова впервые принимает подобную конференцию. Что вы ожидаете от форума?

– Мы хотим, чтобы Молдова появилась на мировой карте рынка зерна и семян масличных культур как страна, которая в Причерноморском регионе играет важную роль. На мировом и региональном рынках зерновых и масличных культур многие говорят об Украине, России, Румынии..., и мало кто говорит о Молдове. Хотелось бы, чтобы наша страна была также признана в качестве значимого игрока этого рынка. И я имею в виду не только нашу группу компаний, я говорю обо всех участниках рынка. Хотелось бы, чтобы наши игроки работали, продвигая общие интересы страны как производителя и экспортера.

– И все же, группа Trans-Oil – это крупнейший игрок на молдавском рынке.

– На зарубежных рынках немногие знают Молдову как производителя зерновых и подсолнечного масла, на слуху чаще украинский или румынский товар. Поэтому, продвигая себя, мы добиваемся признания всего молдавского сельскохозяйственного бизнеса. Данная конференция является международной, а это значит, что теперь больше операторов, а за ними и потребителей, будут знать, что Молдова такжеставляет свою продукцию на мировые рынки. Информация о таких форумах сразу передается во все заинтересованные страны. И теперь мы уверены, больше бизнесменов не только из Турции, но и из Египта, Ливии и других стран, которые покупают зерно в России, Румынии, Украине, будут обращаться к молдавским экспортерам. Причем совсем необязательно в Trans-Oil, – у нас на рынке много заинтересованных в экспорте игроков.

– Какую долю покупки и экспорта зерновых из Молдовы занимает группа компаний Trans-Oil?

– Сегодня об этом сложно говорить, так как появилось очень много мелких компаний, работающих в этом направлении. На рынке семян подсолнечника доля значительно больше – где-то 75%, а в сегменте зерновых – не более

50%. Многие мелкие компании вывозят в этом году зерно в Румынию – в эту страну экспортировано около 25-35% от общего объема урожая. И это не наши поставки, зачастую сами хозяйства экспортируют продукцию самостоятельно. Наверное, им так удобнее, хотя мы, как правило, предлагаем более высокую цену на внутреннем рынке.

– Судя по оперативной информации, в этом году собран хороший урожай зерновых и особенно семян подсолнечника...

– Думаю, что в этом году будет собран рекордный урожай семян подсолнечника за всю историю постсоветской Молдовы. Его и посеяно было больше, чем в прежние годы. Мы ожидаем урожай примерно в 800 тыс. тонн со всей территории страны, учитывая Приднестровье. На переработку отправим около 350 тыс. тонн семян: это 200 тыс. тонн – Floarea Soarelui (Бельцы), 100 тыс. тонн – Trans Oil Refinery (Чадыр-Лунга), еще 50 тыс. тонн уйдет на переработку малыми маслобойнями. Остальное – 450-500 тыс. тонн – это экспортный потенциал. Поэтому в этом году резко возросла нагрузка по подсолнечнику, прежде всего на логистику.

У нас есть возможность перерабатывать излишки семян молдавского подсолнечника в Румынии. В городе Циндерей уезда Яломица находится завод Floarea International SRL, который со временем войдет группу Trans Oil. На этом предприятии мы можем перерабатывать до 150 тыс. тонн семечек в год. Мощности меньше, чем у завода в Бельцах, но больше, чем у завода в Чадыр-Лунге. Floarea International находится недалеко от порта Констанца, поэтому если по подсолнечнику в Молдове есть излишек, то его лучше вывезти в Румынию, чем в Турцию, и продать готовую продукцию на местном рынке или экспортировать.

– А куда, кроме Турции, экспортируется подсолнечник, а куда зерновые?

– Традиционно семена подсолнечника покупает Турция, на нее приходится до 90% экспортируемых семян. А зерновые мы грузим на Европу. В отличие от Украины, имеющей определенные квоты, и России, товар которой облагается пошлиной, у нас с Евросоюзом действует соглашение о свободной торговле. Поэтому на европейские рынки мы отгружаем 90% зерновых.

– А на южные страны?

– Туда мы больше отгружаем кукурузу – в Ливию, Ливан и ту же Турцию. На Европу кукуруза мало идет, так как в этой области с украинцами мы соревноваться не можем: они грузят большими кораблями, и экспорт у них значительно больше. Мы же отгружаем товар туда, где большой корабль не причалит.

– Какие у компаний группы взаимоотношения с производителями?

– Очень хорошие. Они обычно бывают недовольными, когда цены на зерно падают, но это зависит от конъюнктуры рынка и курса молдавского лея. Когда лей укрепляется, мы вынуждены снижать закупочную цену на внутреннем рынке, так как цена на мировых рынках установлена в долларах, и курс молдавского лея на нее не влияет.

– Кстати, Нацбанк говорит, что в этом году увеличилось поступление валюты в Молдову. Какая роль в этом приходится на поступления от экспорта зерновых и подсолнечника?

– С начала сентября, когда начался экспорт семян подсолнечника и вырос экспорт зерновых, в банковскую систему Молдовы, по нашим подсчетам, поступает по \$15 млн в неделю. Это не только от нас, а от всего экспор-

та сельхозпродукции. Валютный рынок у нас, как известно, небольшой, и мы считаем, что данная ситуация оказывает серьезное давление на курс молдавского лея.

– И когда это давление, на ваш взгляд, ослабнет?

– Снижение валютных поступлений от экспорта сельхозпродукции мы ожидаем в январе – феврале будущего года. Мы не можем влиять на политику Нацбанка, но хочу отметить, что на самом деле никому не выгоден сильный лей. Он не выгоден для нашего экспорта, да и для импорта тоже. Курс должен быть стабильным. Скачки вверх или вниз носят спекулятивный характер и приводят к неопределенностям, из-за которых часто агрохозяйства перестают продавать свою продукцию, желая получить большую выгоду в ожидании изменения курса. А от того, что в Молдове скачет лей, мировые цены на зерновые не меняются, зато мы вынуждены подстраиваться: при укреплении лея – снижать закупочные цены (в леях) в соответствии с изменениями курса. Хозяйства недовольны, ждут, пока лей к доллару ослабнет... А произойдет это или нет, и когда – никто не знает, может, лей еще крепче станет. Поэтому на валютном рынке всем нужна стабильность.

– Помимо экспортных мощностей, в группу входят два маслоэкстракционных завода. Вы уже закупили сырье для них для работы в течение всего года?

– Где-то на 60-65% за полтора прошедших месяца мы уже обеспечили наши нужды в семенах подсолнечника. Мы продолжим закупки до конца октября, может быть, еще будут поставки в ноябре, и закроем потребности заводов в сырье, чтобы они до мая будущего года были им обеспечены.

– Вы ежегодно берете большие кредиты у международных финансовых организаций и банков...

– И ежегодно их погашаем. Посчитайте: чтобы закупить тот объем сельхозпродукции, которым мы обеспечиваем работу наших заводов на год, а также для экспорта, необходимы огромные оборотные средства – минимум \$100 млн. Это большая нагрузка на компанию, никто не держит такие оборотные средства, поэтому мы прибегаем к кредитованию. И это нормально. Всем выгодно: и хозяйствам – они вовремя получают деньги за свою продукцию, и нам, и кредиторам. А мы доказали, что являемся надежным заемщиком и партнером.

– В рейтинге компании SeeNews завод Floarea Soarelui вошел в ТОП-10 крупнейших предприятий Молдовы с доходом 58,7 млн евро, который вырос за год на 55,93%. За счет чего был обеспечен такой рост?

– За счет экспорта подсолнечного масла в Ирак. Мы выиграли тендер министерства

обороны Ирака на поставку бутылированного рафинированного масла FLORIS на сумму \$25 млн в год. Ирак – крупный потребитель подсолнечного масла. В этом году мы заканчиваем исполнение контракта и с ноября начнем переговоры о его продлении. Будем надеяться на продолжение этой работы.

– Вы отметили высокую урожайность семян подсолнечника в этом году и то, что его хватит как для внутреннего рынка, так и для экспорта. А по зерновым культурам, достаточно ли в Молдове их собрано, чтобы страна могла позволить себе их экспорт?

– Вполне достаточно. В этом году мы ожидаем урожай в 4,5 млн тонн зерновых и семян подсолнечника, в то время как нужды Молдовы всего 2 млн тонн. То есть по этим позициям экспортный потенциал страны в этом году составит 2,5 млн тонн. Для сравнения: в прошлом году общий урожай по этим культурам составил 3,8 млн тонн.

– Но самым урожайным годом за последние десятилетия был 2014-й...

– По зерновым – да, где-то на 15% больше, в сравнении с этим годом. Но по подсолнечнику в предыдущие годы урожай был стабильным – примерно 550-600 тыс. тонн. Я думаю, что по экспорту зерновых этот год будет рекордным и превысит показатели 2014 года, как за счет собранной семечки, так и за счет экспорта остатков с 2016 года.

– Каковы ближайшие перспективы работы группы компаний Trans Oil в Молдове?

– Прежде всего, мы осуществляем инвестиции в модернизацию наших активов – это процесс постоянный. В этом году мы также задумались о том, что если будет сохраняться тенденция излишков семян подсолнечника в Молдове, которые в настоящее время экспортируются, то мы рассмотрим вариант строительства в Джурджулештском порту небольшого маслоэкстракционного завода.

Также с этого года мы начнем предоставлять наши портовые мощности для общего пользования. То есть создается отдельная компания, которая самостоятельно будет заниматься сбором заявок по перевалке зерновых через порт, в том числе и от компаний группы Trans Oil. Процесс перевалки будет упорядочен. И если не будет хватать места в порту, то нынешнюю перевалочную способность порта в 750 тыс. тонн зерновых в год мы увеличим до 1 млн тонн (не говоря о наших мощностях в порту Рени, Украина). Таким образом, любой, даже малый экспортер сможет подать заявку, и эта компания будет отвечать за ее распределение и исполнение. Другими словами, уже с ноября экспорт зерновых из Молдовы через порт для всех участников рынка будет упорядочен и упрощен.

Лей укрепился. Что дальше?

Молдавский лей укрепился с начала 2017 года на 13,4% по отношению к доллару США, до 17,33 лея за доллар, и на 3% – по отношению к единой европейской валюте. Экономисты обращают внимание на возможное падение курса лея в результате приостановления внешнего финансирования от партнеров по развитию.

«Нынешнее подорожание молдавского лея отражается на хозяйствующих субъектах. Большинство из них, особенно экспортеры, получают евро и доллары от поставок товаров, и они несут убытки от валютной разницы, так как валюту надо конвертировать в лей, которых становится меньше. А из них надо платить зарплаты, налоги, оплачивать производство. В таких условиях страдают лица, зависящие от денежных переводов из-за рубежа, и хозяйствующие субъекты, работающие в Республике Молдова», – такое мнение высказал эксперт международной неправительственной организации Transparency International Вячеслав Негруца в ходе передачи *În Profunzime*. По его мнению, такая ситуация с национальной валютой вечно длиться не будет.

По данным НБМ, в сентябре 2017 года степень покрытия чистого спроса хозяйствующих субъектов на иностранную валюту чистым предложением иностранной валюты от физических лиц составила 137,3% по сравнению с 124,9% в августе 2017 года.

По отношению к прошлому месяцу, как чистое предложение иностранной валюты от физических лиц, так и чистый спрос иностранной валюты со стороны хозяйствующих субъектов снизились на 58,5 млн долларов США (или на 23,0%) и соответственно на 61,0 млн долларов США (или на 30,0%).

В условиях избытка валюты НБМ осуществил интервенции в форме покупок на внутреннем межбанковском валютном рынке на сумму 67,0 млн долларов США.

ВНЕШНЕЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ СОКРАЩАЕТСЯ

Экономический эксперт IDIS Viitorul Вячеслав Ионицэ отмечает, что внешнее финансирование для Республики Молдова сильно сократилось. В своем блоге он написал, что правительство в августе вернуло больше денег, чем получило. Если в июле правительство привлекло 17,8% от внешних финансовых ресурсов или 1,52 млрд леев, против запланированных 8,56 млрд леев, то в августе отмечено снижение – совокупный объем привлеченных средств из-за рубежа составил 1,23 млрд леев или 14,4% от запланированной суммы.

В августе правительство получило 60 миллионов леев в виде кредитов, а вернуло в шесть раз больше, то есть 357 миллионов леев по ранее взятым кредитам. Вместо получения дополнительных средств в бюджет, правительство вынуждено выделить, помимо полученных 60 миллионов, еще 297 миллионов из бюджета для возврата долгов по старым кредитам.

В результате чистый объем кредитов в этом году снизился с 1,38 миллиарда леев в июле до 1,08 миллиарда леев в августе. «В виде грантов правительство получило 11,3 миллиона леев. За 8 месяцев этого года правительство получило финансовых ресурсов в виде грантов на общую сумму 148,7 миллиона леев или 4,9% от запланированной на этот год суммы в 3,033 миллиона леев. Скорее все-

го, в этом году итоги будут хуже, чем в 2016 году. Тогда правительство упустило более 2,4 миллиарда леев в виде грантов. То есть сначала планировалось получить 3,8 миллиарда леев грантов для государственного бюджета, в итоге получили всего 1,37 миллиарда леев», – сообщил Ионицэ.

Как отмечается в анализе группы компаний Fogex Club, несмотря на сокращение внешнего финансирования, молдавский лей остается одной из самых стабильных валют в СНГ. Аналитики считают, что молдавский лей продолжает рост после президентских выборов 2016 года. Доступ молдавских товаров на российский рынок дал возможность увеличить экспорт более чем на 13,9% за семь месяцев 2017 года. Кроме того, в Молдове активно развивается туризм, привлекающий в страну валюту. Молдавский лей остается одной из самых стабильных валют с начала года. Он подорожал по отношению к доллару США на 11,9%. В Европе больше лея подорожали чешская крона (15,3%), польский злотый (13,6%) и сербский динар (13,5%).

ЭКСПОРТ И ДЕНЕЖНЫЕ ПЕРЕВОДЫ – ОСНОВНЫЕ ИСТОЧНИКИ ВАЛЮТЫ

Денежные переводы из-за рубежа через лицензированные банки в пользу физических лиц увеличились на 9,3% за восемь месяцев 2017 года, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. По данным Национального банка Молдовы, полученных физлицами в январе – августе объем денежных средств эквивалентен более 760 миллионам долларов, что на 65 миллионов больше, чем в 2016 году.

По последним данным Центробанка, денежные переводы, сделанные в пользу физических лиц через банковскую систему Молдовы, достигли в августе 106 миллионов долларов США. Молдаване отправили домой на 9,5% больше денег, чем в августе 2016 года.

Наибольшая часть денег поступила в Республику Молдова из Российской Федерации (38 млн долларов США), а также из Италии (12,3 млн долларов США (8,1 млн)), Великобритании (5,2 млн) и Германии (5 млн).

Доля трансфертов из стран СНГ составила 37,4%, из стран ЕС – 33,6%, из других стран – 29%.

По данным Национального бюро статистики, объем экспортных

поставок в страны Европейского союза продолжает расти быстрее, нежели объем экспорта в страны СНГ. За восемь месяцев года показатель по странам ЕС составил 16,7%, а по странам СНГ – 12,8%.

Экспортные поставки в страны Европейского союза составили 915,8 млн долларов США (на 16,7% больше, чем в январе – августе 2016 года) или 64,1% от общего объема экспорта (63,3% – в январе – августе 2016 года). На долю стран СНГ приходилось 20,8% от экспорта Молдовы (21,3% – в январе – августе 2016 года), что соответствует 297,5 млн долларов США. Экспорт товаров в эти страны увеличился на 12,8%, по сравнению с январем – августом 2016 года.

«Анализ динамики экспорта по странам в январе – августе 2017 года, по сравнению с аналогичными показателями прошлого года, показал, что экспорт вырос в следующие страны: Румыния (+15,8%), Германия (+21,6%), Российская Федерация (+11,7%), Турция (+38,0%), Болгария (+36,9%) и Украина (+36,3%)», – сообщает НБС.

В январе – августе 2017 года экспорт товаров составил 1427,9 млн долларов США, что на 15,2% больше, чем за аналогичный период 2016 года, и превзошел ожидания аналитиков Министерства экономики и инфраструктуры, которые прогнозировали рост в 10-12%. Самый большой рост был зарегистрирован в августе 2017 года, когда было экспортировано товаров на сумму 208,0 млн долларов США, что на 23,8% больше, по сравнению с августом 2016 года.

Также статистические данные пока не подтверждают прогнозы властей, которые ожидали большего роста объема экспорта, а не импорта. В январе – августе 2017 года импорт товаров составил 3008,0 млн долларов США, что на 18,7% больше, чем за аналогичный период 2016 года.

В этом году Министерство экономики и инфраструктуры прогнозирует рост объема экспорта на 10%, а импорта – на 8%. В прогнозе также говорится, что «экспорт в 2017 – 2020 гг. будет увеличиваться на 7,5% в год под влиянием таких факторов, как восстановление внутреннего спроса, внутренний спрос на сельхозпродукты, улучшение качества экспорта, особенно благодаря инвестициям в технологии, интегрирование молдавских продуктов в мировые товарные потоки».

Виктор УРСУ

В Молдове вступили в силу поправки в Трудовой кодекс, которые, по утверждению Правительства, нацелены на улучшение деловой среды и инвестиционного климата

В частности, изменения в Трудовой кодекс, опубликованные в *Monitorul Oficial*, предусматривают пересмотр некоторых обязательств сотрудников и работодателей с целью усовершенствования трудового законодательства.

Одна из поправок оговаривает обязательство работника незамедлительно сообщать работодателю или непосредственному руководителю о невозможности прийти на работу сразу же после появления непредвиденных обстоятельств, а также предоставлять документы, объясняющие его отсутствие, в течение не более 5 дней после возобновления работы.

Кроме того, ведение Регистра учета индивидуальных трудовых контрактов стало опциональным для работодателя. Работодателю будет предоставлена возможность применить испытательный срок для молодых специалистов, но работодатель не обязан будет аргументировать свое решение о неудовлетворительном результате испытательного срока.

Вместе с тем, увольнение работников – членов профсоюза допускается после предварительной консультации с профсоюзом предприятия.

Срочный индивидуальный трудовой договор может быть заключен на время выполнения временных работ продолжительностью до двух месяцев; на время выполнения сезонных работ, когда в силу природных условий работа возможна только в определенный период года; с иностранными гражданами, которые устраиваются на работу в Молдове.

Еще одно изменение предусматривает, что наличие у работника статуса пенсионера по возрасту может быть основанием для его увольнения по инициативе работодателя. В то же время эти люди могут быть наняты на работу на определенный срок.

Эти поправки были разработаны в рамках двух рабочих групп, созданных под эгидой Экономического совета при премьер-министре, с участием представителей госорганов, бизнес-ассоциаций, профсоюзов и патронатов, а также гражданского общества.

Однако профсоюзы не согласились с рядом изменений, отметив, что они существенно сокращают гарантии и права работников.

Президент страны отказался промульжировать этот закон, отметив, что он направлен против социально уязвимых категорий общества, пенсионеров. Однако Парламент повторно утвердил закон, преодолев вето главы государства, и он обязан был подписать документ.

В Трудовой кодекс Молдовы включена новая статья, касающаяся грубого нарушения трудовых обязанностей

Это предусматривают поправки в Трудовой кодекс, опубликованные в *Monitorul Oficial*.

Согласно внесенным изменениям, под грубыми нарушениями трудовых обязанностей будут признаваться следующие действия работника: получение и выдача материальных ценностей и денежных средств без оформления необходимых документов; предоставление услуг с использованием должности взамен вознаграждения, услуги или иной выгоды; использование в личных целях полученных денег; использование в личных целях имущества работодателя и имущества, находящегося в ведении работодателя (находящиеся в собственности, аренде, безвозмездном пользовании активы), без его письменного согласия; несоблюдение конфиденциальности; нарушение требований охраны здоровья и безопасности труда, установленное в письменной форме руководителем предприятия, назначенным работником, внутренней или внешней службой защиты и предупреждения или Государственной инспекцией труда, если это нарушение повлекло серьезные последствия (несчастный случай на производстве, аварию) или создало реальную и неизбежную угрозу наступления подобного рода последствий; отказ от прохождения обязательного медицинского осмотра в случае, если работник был проинформирован работодателем в письменной форме об обязанности пройти медосмотр; причинение материального ущерба в размере, превышающем 5 прогнозируемых среднемесячных зарплат по экономике.

В Молдове дополнительный неоплачиваемый отпуск по уходу за ребенком сокращен на два года

Это предусматривают поправки в Трудовой кодекс, принятые ранее Парламентом и опубликованные в *Monitorul Oficial*. Согласно новым положениям, матери с детьми, наряду с оплачиваемым трехлетним отпуском по их уходу, будут иметь право только на однолетний неоплачиваемый отпуск, до достижения ребенком возраста четырех лет.

До сих пор молодые матери уходили в оплачиваемый трехлетний отпуск по уходу за ребенком и могли воспользоваться еще трехлетним неоплачиваемым отпуском до достижения ребенком шести лет, с сохранением места работы или предоставлением равноценного места работы (равноценной должности).

InfoMarket